

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.07.2017
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	27.11.2018
Avaldamismärge:	RT I, 16.06.2017, 8

Autoriõiguse seadus¹

Vastu võetud 11.11.1992

RT I 1992, 49, 615

jõustumine 12.12.1992

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
26.06.1996	RT I 1996, 49, 953	26.07.1996
25.03.1998	RT I 1998, 36, 552	01.05.1998
21.01.1999	RT I 1999, 10, 156	15.02.1999
22.02.1999	RT I 1999, 29, 398	01.04.1999
terviktekst RT paberandjal	RT I 1999, 36, 469	
09.12.1999	RT I 1999, 97, 859	06.01.2000, osaliselt 01.01.2002
15.02.2000	RT I 2000, 13, 94	22.02.2000
terviktekst RT paberandjal	RT I 2000, 16, 109	
27.09.2000	RT I 2000, 78, 497	22.10.2000
16.05.2001	RT I 2001, 50, 289	11.06.2001
06.06.2001	RT I 2001, 56, 335	01.09.2001
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
16.10.2002	RT I 2002, 90, 521	01.01.2003
16.10.2002	RT I 2002, 92, 527	18.11.2002, osaliselt 01.01.2003 ja 01.01.2004
10.03.2004	RT I 2004, 18, 131	15.04.2004
14.04.2004	RT I 2004, 30, 208	01.05.2004
22.09.2004	RT I 2004, 71, 500	29.10.2004, § 27 ¹ osas 01.01.2006
terviktekst RT paberandjal	RT I 2004, 77, 527	
16.06.2005	RT I 2005, 37, 287	01.07.2005
15.06.2005	RT I 2005, 39, 308	01.01.2006
08.12.2005	RT I 2006, 1, 1	12.01.2006
31.05.2006	RT I 2006, 28, 210	30.06.2006
24.01.2007	RT I 2007, 13, 69	15.03.2007
09.04.2008	RT I 2008, 18, 123	15.05.2008
10.12.2008	RT I 2008, 59, 330	01.01.2009
18.11.2009	RT I 2009, 59, 385	01.01.2010
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
16.12.2010	RT I, 06.01.2011, 1	16.01.2011

07.12.2011	RT I, 28.12.2011, 1	01.01.2012
05.06.2013	RT I, 14.06.2013, 3	01.11.2013
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused alates 2014. aasta 1. juulil jõus olevast redaktsioonist.
15.10.2014	RT I, 29.10.2014, 2	30.10.2014
23.03.2016	RT I, 01.04.2016, 2	10.04.2016
15.06.2016	RT I, 07.07.2016, 1	01.01.2017
15.12.2016	RT I, 31.12.2016, 2	01.01.2017, osaliselt 01.02.2017
31.05.2017	RT I, 16.06.2017, 1	01.07.2017

I. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Autoriõiguse seaduse eesmärk ja ülesanded

(1) Autoriõiguse seaduse eesmärk on tagada kultuuri järjepidevus ja kultuurisaavutuste kaitse, autoriõigusel põhinevate tootmisharude ja rahvusvahelise kaubanduse areng ning luua autoritele, teose esitajatele, fonogrammitootjatele, televisiooni- ja raadioteenuse osutajatele, filmi esmasalvestuse tootjatele, andmebaasi tegijatele ning teistele käesolevas seaduses nimetatud isikutele soodsad tingimused teoste ja muude kultuurisaavutuste loomiseks ja kasutamiseks.

[[RT I, 06.01.2011, 1](#)- jõust. 16.01.2011]

(2) Autoriõiguse seadus sätestab:

1) kirjandus-, kunsti- ja teadusteoste autoritele spetsiifilise õiguse (autoriõiguse) kaitse oma loometöö tulemustele;

2) isikute ringi, kes võivad omandada õigusi autori poolt loodud kirjandus-, kunsti- ja teadusteoste ning nende õigused;

3) õigused teoste esitajatele, fonogrammitootjatele ning televisiooni- ja raadioteenuse osutajatele (autoriõigusega kaasnevad õigused);

[[RT I, 06.01.2011, 1](#)- jõust. 16.01.2011]

3¹) andmebaasi tegija õigused, nende teostamise tingimused ja kaitse;

[[RT I 1999, 97, 859](#)- jõust. 06.01.2000]

3²) filmi esmasalvestuse tootja ning teiste käesolevas seaduses nimetatud isikute autoriõigusega kaasnevad õigused;

[[RT I 1999, 97, 859](#)- jõust. 06.01.2000]

4) autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste teostamise piirangud teoste kasutamisel ühiskonna huvides;

5) autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste teostamise garantiid ja kaitse.

(3) [[Kehtetu -RT I 1999, 97, 859](#)- jõust. 06.01.2000]

§ 2. Autoriõigusaktid

(1) Eesti Vabariigi autoriõigusaktid koosnevad käesolevast seadusest, selle alusel väljatöötavatest teistest seadustest, Vabariigi Valitsuse, ministeriumide ja ametite muudest õigusaktidest.

(2) Autoriõigusakti vastuolu korral Eesti Vabariigi välislepinguga kohaldatakse välislepingu sätteid.

(3) Käesoleva seaduse sätted ei kitsenda teiste intellektuaalse omandi valdkonnas vastuvõetud eri seaduste kohaldamist.

[[RT I 1999, 97, 859](#)- jõust. 06.01.2000]

§ 3. Autoriõiguse seaduse kehtivus

[[RT I 1999, 97, 859](#)- jõust. 06.01.2000]

(1) Autoriõiguse seadust kohaldatakse teoste:

1) mille autoriks on Eesti Vabariigi kodanik või Eesti Vabariigis alaliselt elav isik;

2) mis on esmakordselt avaldatud Eesti Vabariigi territooriumil või mis on avaldamata, kuid asuvad Eesti Vabariigi territooriumil, sõltumata teoste looja kodakondsusest või alalisest elukohast;

3) mida tuleb kaitsta vastavalt Eesti Vabariigi välislepingule.

(2) Teoste, mis on esmakordselt avalikustatud välisriigis või mis on avalikustamata, kuid asuvad välisriigi territooriumil ja mille autoriks on isik, kelle alaline elukoht või asukoht on välisriigi territooriumil, ning millele

ei laiene käesoleva paragrahvi 1. lõike punkt 3, kohaldatakse käesolevat seadust ainult juhul, kui see riik garanteerib samasuguse kaitse Eesti Vabariigi autorite teostele ja teostele, mis on esmakordselt avaldatud Eesti Vabariigis.

(3) [Kehtetu -RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

II. peatükk AUTORIÕIGUSEGA KAITSTAVAD TEOSSED

§ 4. Teosed, millele tekib autoriõigus

(1) Autoriõigus tekib kirjandus-, kunsti- ja teadusteostele.

(2) Teoseks käesoleva seaduse tähenduses loetakse mis tahes originaalset tulemust kirjanduse, kunsti või teaduse valdkonnas, mis on väljendatud mingisuguses objektiivses vormis ja on selle vormi kaudu tajutav ning reprodutseeritav kas vahetult või mingi tehnilise vahendi abil. Teos on originaalne, kui see on autori enda intellektuaalse loominguga tulemus.

(3) Teosed, millele tekib autoriõigus, on:

- 1) ilukirjandus-, publitsistika-, poliitika-, haridusalased jms kirjalikud teosed;
- 2) teaduslikud ja populaarteaduslikud kirjalikud ja kolmemõõtmelised teosed (monograafiad, artiklid, teadusliku töö aruanded, plaanid, skeemid, maketid, mudelid, testid jms);
- 3) arvutiprogrammid, mida kaitstakse nagu kirjandusteoseid. Kaitse laieneb arvutiprogrammi mis tahes väljendusvormile;
- 4) kõned, loengud, ettekanded, jutlused jt teosed, mis koosnevad sõnadest ja on väljendatud suuliselt (suulised teosed);
- 5) stsenaariumid ja stsenaariumi plaanid, libretod;
- 6) draama- ja muusikalised draamateosed;
- 7) muusikateosed tekstiga ja ilma tekstita;
- 8) koreograafiateosed ja pantomiimid;
- 9) audiovisuaalsed teosed (§ 33);
- 10) [kehtetu -RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]
- 11) maalikunstiteosed, graafikateosed, trükikunstiteosed, joonistused, illustratsioonid;
- 12) lavastused ja lavakujunduslikud teosed;
- 13) skulptuuriteosed;
- 14) arhitektuurne graafika (joonistused, eskiisid, skeemid, joonised, plaanid, projektid jm), projekti sisu lahtimõtestavad seletuskirjad, tekstiilsad, programmid, arhitektuursed plastikateosed (mudelid, maketid jm), arhitektuuri- ja maastikuarhitektuuriteosed (hooned, rajatised, pargid, haljasalad jm), linnaehitusansamblid ja kompleksid;
- 15) tarbekunstiteosed;
- 16) disaini- ja moekunstiteosed;
- 17) fotograafiateosed ja fotograafiaga analoogilisel viisil saadud teosed, slaidid ja slaidifilmid;
- 18) kartograafiateosed (topograafilised, geograafilised, geoloogilised jt kaardid, atlased, maketid);
- 19) õigusaktide projektid;
- 19¹) standardid ja standardite kavandid;
- 20) arvamused, retsensioonid, eksperthinnangud jms;
- 21) tuletatud teosed, see on teose tõlge, algse teose kohandus (adaptsioon), töötlus (arranžeerimine) ja teose muu töötlus;
- 22) teoste kogumikud ja informatsiooni kogumikud (sealhulgas andmebaasid). Andmebaas käesoleva seaduse tähenduses on süstemaatiliselt või metoodiliselt korrastatud iseseisvate teoste, andmete või muu materjali kogu, mis on individuaalselt kättesaadav elektrooniliste või muude vahendite abil. Andmebaasi mõiste ei hõlma selle tegemiseks ega käivitamiseks vajaminevat arvutiprogrammi. Käesoleva seaduse alusel kaitstakse autoriõigusega andmebaasi, mis oma sisu valiku ja korralduse tõttu on autori enda intellektuaalse loominguga tulemus, ning ei kohaldata mingit muud kriteeriumi;
- 23) muud teosed.

(4) Autoril tekib autoriõigus ka teose loomise vaheetappide resultaatidele (eskiis, visand, plaan, joonis, peatükk, arvutiprogrammi loomise lähtematerjal jms), kui need vastavad käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatule.

(5) Teose originaalne pealkiri (nimetus) kuulub kaitsmisele teosega võrdsetel alustel.

(6) Teose kaitstust autoriõigusega eeldatakse, välja arvatud juhul, kui käesolevast seadusest või muudest autoriõigusaktidest tulenevalt esineb seda välistav ilmne asjaolu. Tõendamiskohustus lasub teose autoriõigusega kaitstuse vaidlustajal.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 5. Intellektuaalse tegevuse tulemused, millele käesolevat seadust ei kohaldata

Käesolevat seadust ei kohaldata:

- 1) ideedele, kujunditele, mõistetele, teooriatele, protsessidele, süsteemidele, meetoditele, kontseptsioonidele, printsiipidele, avastistele, leiutistele jms intellektuaalse tegevuse resultaatidele, mis on kirjeldatud, selgitatud või muul viisil väljendatud teoses;
 - 2) rahvaloominguteoste;
 - 3) õigusaktidele ja haldusdokumentidele (seadused, seadlused, määrused, põhimäärused, juhendid, käskkirjad) ning nende ametlikele tõlgetele;
 - 4) kohtulahenditele ning nende ametlikele tõlgetele;
 - 5) riigi ametlikele sümbolitele ja organisatsioonide sümbolilikele (lipud, vapid, ordenid, medalid, märgid jne);
 - 6) päevauudistele;
 - 7) faktidele ja andmetele;
 - 8) ideedele ja põhimõtetele, millele rajanevad arvutiprogrammi elemendid, kaasa arvatud programmi kasutajaliidese aluseks olevad ideed ja põhimõtted.
- [RT I 2000, 78, 497- jõust. 22.10.2000]

§ 6. Autoriõiguse tekkimine, sõltumata teose eesmärgist, väärtusest, väljendusvormist ja fikseerimise viisist

Teose eesmärk, väärtus, konkreetne väljendusvorm või fikseerimise viis ei saa olla aluseks autoriõiguse mittetunnustamisele.

§ 7. Autoriõiguse tekkemoment

(1) Autoriõigus teosele tekib teose loomisega.

(2) Teos loetakse looduks hetkel, mil see on väljendatud mingis objektiivses, tajumist ja reprodutseerimist või fikseerimist võimaldavas vormis.

(3) Autoriõiguse tekkimiseks ning teostamiseks ei nõuta teose registreerimist, deponeerimist või muude formaalsuste täitmist.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 8. Autoriõigus avalikustamata ja avalikustatud teostele

(1) Autoriõigus tekib nii avalikustamata kui ka avalikustatud (avaldatud, üldsusele suunatud) teostele.

(2) Üldsuseks loetakse määramata isikute ringi väljaspool perekonda ja lähimat tutvusringkonda.

[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 9. Avaldatud teosed

(1) Teos loetakse avaldatuks, kui teos või teose mis tahes vormis reprodutseeritud koopiad on autori nõusolekul antud üldsusele kasutamiseks koguses, mis võimaldab üldsusel sellega tutvuda või seda omandada. Teose avaldamiseks loetakse muu hulgas teose trüki väljaandmist, teose eksemplaride panemist müügile, jaotamist, laenutamist, rentimist ja muul viisil tasuta või tasu eest kasutada andmist.

(1¹) [Kehtetu -RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

(1²) [Kehtetu -RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

(2) Teos loetakse avaldatuks, kui see on salvestatud arvutisüsteemi, mis on üldsusele avatud.

(3) Teose avaldamiseks ei loeta draamateose ja muusikalise draamateose ning muusikateose esitamist, audiovisuaalse teose demonstreerimist, kirjandusteose avalikku esitamist, kirjandus- ja kunstiteose edastamist raadios ja televisioonis või teose edastamist kaabellevivõrgu kaudu, kunstiteose eksponeerimist ja arhitektuuriteose ehitamist, välja arvatud käesoleva paragrahvi 2. lõikes toodud juhul.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 10. Üldsusele suunatud teosed

(1) Teos loetakse üldsusele suunatuks, kui see on avalikult esitatud, üldsusele näidatud, edastatud, taasedastatud, üldsusele kättesaadavaks tehtud või muul viisil üldsusele suunatud mis tahes tehnilise vahendi või protsessi vahendusel.

(2) Teose üldsusele suunamiseks loetakse muu hulgas:

1) teose avalikustamist kohas, mis on üldsusele avatud, või ka kohas, mis pole küll üldsusele avatud, kuid kus viibib määramata arv isikuid väljastpoolt perekonda ja lähimat tutvusringkonda, sõltumata sellest, kas üldsus teost tegelikult tajus või mitte;

2) edastatud või taasedastatud teose üldsusele suunamist mis tahes tehnilise vahendi või protsessi vahendusel, sõltumata sellest, kas üldsus teost tegelikult tajus või mitte.

(3) Teos loetakse avalikult esitatuks, kui see on ette loetud, mängitud, tantsitud, näideldud või muul viisil ette kantud kas vahetult või kaudselt mis tahes tehnilise vahendi või protsessi vahendusel.

(4) Teos loetakse üldsusele näidatuks (eksponeerituks), kui teost või selle koopiat on demonstreeritud kas vahetult või kaudselt filmi, slaidi, televisiooni või mis tahes tehnilise vahendi või protsessi vahendusel.

(5) Teos loetakse edastatuks, kui see on edastatud kaablita edastamise teel (raadio, televisiooni, satelliidi vahendusel). Kodeeritud signaalid loetakse edastatuks, kui nende üldsusele suunamiseks võimaldatakse televisiooni- ja raadioteenuse osutaja poolt või tema nõusolekul dekodeerimisvahendeid.
[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

(6) Teos loetakse üldsusele kättesaadavaks tehtuks, kui see on üldsusele suunatud kaabli kaudu või kaablita suunamise teel sellisel viisil, et üldsus võib teost kasutada enda poolt valitud kohas ja ajal.

(7) Üldsusele avatud kohaks käesoleva seaduse tähenduses loetakse territoorium, ehitis või ruum, mis on antud üldiseks kasutamiseks või kuhu sellise koha omanik või valdaja võimaldab sissepääsu individuaalselt (tänav, väljak, park, spordirajatis, lauluväljak, turg, puhkeala, teater, näitusesaal, kino, klubi, diskoteek, kauplus, jaekaubandusettevõtte, teenindusettevõtte, ühissõiduk, majutusettevõtte jms).
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 10¹. [Kehtetu -RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 10². Edastamine satelliidi kaudu

(1) Satelliidina käesoleva seaduse tähenduses käsitatakse mis tahes sidesatelliiti, mis edastab avalikuks vastuvõtuks mõeldud signaale selleks ettenähtud sagedusaladel, samuti ühest geograafilisest punktist teise geograafilisse punkti toimuva suletud ühendusega signaale edastavat satelliiti tingimisel, et nende signaalide individuaalvastuvõtt nendes geograafilistes punktides on teatud asjaoludel võimalik.

(2) Edastamine satelliidi kaudu käesoleva seaduse tähenduses on akt, mille käigus avalikuks vastuvõtuks ettenähtud programmi sisaldavad signaalid sisestatakse televisiooni- või raadioteenuse ostuja kontrolli all ja vastutusel katkematusse sideahelasse satelliidi ja satelliidi maajaama vahel.
[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

(3) Satelliidi kaudu edastamise akt leiab aset ainult selles riigis, kus programmi sisaldavad signaalid sisestatakse televisiooni- ja raadioteenuse osutaja kontrolli all ja vastutusel katkematusse sideahelasse satelliidi ja satelliidi maajaama vahel.
[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

(4) Kodeeritud programmi sisaldavate signaalide puhul on satelliidi kaudu teose edastamise tingimuseks üldsuse teavitamine dekodeerimisvahendite olemasolust kas televisiooni- või raadioteenuse osutaja poolt või tema nõusolekul.
[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

§ 10³. Taasedastamine kaabellevivõrgu kaudu

Taasedastamine kaabellevivõrgu kaudu käesoleva seaduse tähenduses on üldsusele vastuvõtmiseks ettenähtud tele- või raadioprogrammi samaaegne, muutumatu ja täielik taasedastamine traatside või õhu, sealhulgas satelliidi kaudu üldsusele kättesaadava kaabel- või mikrolainesüsteemi vahendusel.
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

III. peatükk TEOSE LOOMISEL TEKKIVAD ÕIGUSED

§ 11. Autoriõiguse sisu

(1) Teose autoril tekib teose loomisega autoriõigus sellele teosele. Autoriõiguse sisu moodustavad isiklikud õigused ja varalised õigused.

(2) Autori isiklikud õigused on autori isikust lahutamatud ning ei ole üleantavad.

(3) Autori varalised õigused on üleantavad kas üksikute õigustena või õiguste kogumina, kas tasu eest või tasuta.

(4) Autori isiklike ja varaliste õiguste piiramine võib toimuda ainult käesolevas seaduses ettenähtud juhtudel.

§ 12. Isiklikud õigused

(1) Teose autoril on õigus:

- 1) esineda üldsuse ees teose loojana ja nõuda teose loomise fakti tunnustamist teose autorsuse seostamise teel tema isiku ja nimega teose mis tahes kasutamisel (õigus autorsusele);
- 2) otsustada, millisel viisil peab olema tähistatud autori nimi teose kasutamisel – kas autori kodanikunimega, autorimärgiga, varjunimega (pseudonüümiga) või ilma nimeta (anonüümselt) (õigus autorinimele);
- 3) teha ise või lubada teha teistel isikutel teoses endas, tema pealkirjas (nimetuses) või autorinime tähistuses mis tahes muudatusi ning õigus vaidlustada ilma autori nõusolekuta tehtud muudatusi (õigus teose puutumatussele);
- 4) lubada lisada oma teosele teiste autorite teoseid (illustatsioone, eessõnasid, järelsõnasid, kommentaare, selgitusi, uusi osasid jms) (õigus teose lisadele);
- 5) vaidlustada mis tahes moonutusi ja teisi ebatäpsusi teoses endas, selle pealkirjas või autorinime tähistamises ning autorile või tema teosele antud hinnanguid, mis kahjustavad autori au ja väärikust (õigus autori au ja väärikuse kaitsele);
- 6) otsustada, millal teos on valmis üldsusele esitamiseks (õigus teose avalikustamisele);
- 7) oma avalikustatud teost täiendada ja parandada (õigus teose täiendamisele);
- 8) nõuda teose kasutamise lõpetamist (õigus teos tagasi võtta);
- 9) nõuda oma autorinime kõrvaldamist kasutatavalt teoselt.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõike punktides 7, 8 ja 9 fikseeritud õiguste teostamine toimub autori kulul ning autor on kohustatud hüvitama kahju, mis tekib isikul, kes teost kasutas.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 13. Varalised õigused

[RT I 2006, 1, 1- jõust. 12.01.2006]

(1) Autorile kuulub ainuõigus igal moel ise oma teost kasutada, lubada ja keelata oma teose samaviisilist kasutamist teiste isikute poolt ja saada tulu oma teose sellisest kasutamisest, välja arvatud käesoleva seaduse IV peatükis ettenähtud juhud. Sealhulgas kuulub autorile õigus lubada ja keelata:

- 1) reprodutseerida oma teost (õigus teose reprodutseerimisele). Reprodutseerimiseks loetakse teosest või teose osast ühe või mitme ajutise või alalise koopia otsesest või kaudset tegemist mis tahes vormis või mis tahes viisil;
- 2) levitada oma teost või selle koopiaid (õigus teose levitamisele). Levitamiseks loetakse teose või selle koopia omandiõiguse üleandmist või üldsusele kasutada andmist mis tahes viisil, sealhulgas rentimist ja laenutamist, välja arvatud arhitektuuriteose ja tarbekunstiteose rentimine ja laenutamine. Pärast autori poolt või tema loal teose koopia esmamüüki või omandiõiguse muul viisil üleandmist Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis lõpeb käesolevas punktis nimetatud õigus ja teose koopiat võib Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis edasi levitada autori nõusolekuta. Autorile kuulub ainuõigus lubada või keelata oma teose koopia rentimist ja laenutamist üldsusele ka juhul, kui õigus teose levitamisele on lõppenud, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 13³ sätestatud juhud;
- 3) [kehtetu -RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]
- 4) tõlkida oma teos (õigus teose tõlkimisele);
- 5) teha teosest kohandusi (adaptsioone), töötusi (arranžeringuid) ja teisi töötusi (õigus teose töötlemisele);
- 6) koostada ja välja anda oma teoste kogumikke ja süstematiseerida oma teoseid (õigus teoste kogumikele);
- 7) teost avalikult esitada kas elavas või tehniliselt vahendatud ettekandes (õigus avalikule esitamisele);
- 8) teost üldsusele näidata (õigus teose eksponeerimisele). Teose eksponeerimine tähendab teose või tema koopia näitamist kas vahetult või filmi, slaidi, televisiooni või mis tahes muu tehnilise vahendi või protsessi abil;
- 9) edastada teos radio, televisiooni ja satelliidi kaudu ning taasedastada kaabellevivõrgu kaudu, samuti suunata teos üldsusele muude tehnikavahendite vahendusel, välja arvatud käesoleva paragrahvi punktis 9¹ nimetatud viisil (õigus teose edastamisele);
- 9¹) teha teos üldsusele kättesaadavaks sellisel viisil, et isikud saavad teoseid kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal (õigus teose üldsusele kättesaadavaks tegemisele);
- 10) teostada oma arhitektuurne projekt seaduses ettenähtud korras;
- 11) teostada oma disaini-, tarbekunstiteose jms projekt.

(2) [Kehtetu -RT I 2000, 78, 497- jõust. 22.10.2000]

(3) Rentimine käesoleva seaduse tähenduses on teose, selle koopia või käesolevas seaduses nimetatud muu resultaadi andmine ajutiseks kasutamiseks otsese või kaudse varalise või ärilise kasu saamise eesmärgil.

(4) Laenutamine käesoleva seaduse tähenduses on teose, selle koopia või käesolevas seaduses nimetatud muu resultaadi andmine ajutiseks kasutamiseks üldsusele avatud asutuse kaudu otsese või kaudse varalise või ärilise kasu saamise eesmärgita.

(5) Andmebaasi koopia esmane müük lõpetab õiguse kontrollida selle andmebaasi koopia edasist müüki.

(6) [Kehtetu -RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 13¹. Autori varaliste õiguste teostamine

[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

(1) Autor teostab oma varalisi õigusi kas iseseisvalt või kollektiivse esindamise organisatsioonide (IX peatükk) kaudu.

(2) Teose avalik esitamine võib toimuda ainult juhul, kui teose avalikku esitamist korraldab isik on saanud autorilt, tema õigusjärglaselt või autorit esindavalt kollektiivse esindamise organisatsioonilt eelnevalt loa (litsentsi) teose avalikuks esitamiseks. Kui teose avalikku esitamist korraldab üheaegselt mitu isikut, siis vastavalt isikute omavahelisele kokkuleppele taotleb loa üks nendest.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes ettenähtud kord kehtib ka juhul, kui teost kavatakse avalikult esitada tehnilise vahendi (plaadi-, kasseti- või CD-mängija jms) vahendusel üldsusele avatud kohas.

(4) Teose edastamine raadio, televisiooni või satelliidi kaudu või taasedastamine kaabellevivõrgu kaudu võib toimuda ainult juhul, kui teost edastab või taasedastab isik on saanud autorilt, tema õigusjärglaselt või autorit esindavalt kollektiivse esindamise organisatsioonilt eelnevalt loa (litsentsi) teose edastamiseks või taasedastamiseks.

(5) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes ettenähtud kord kehtib ka juhul, kui 4. lõikes nimetatud viisil edastatud või taasedastatud teost kavatakse avalikult esitada raadio, televisiooni, satelliidi või kaabellevivõrgu vahendusel üldsusele avatud kohas või teha üldsusele kättesaadavaks sellisel viisil, et isikud saavad teoseid kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal.

(6) [Kehtetu -RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 13². Täiendavad varalised õigused seoses arvutiprogrammidega

Arvutiprogrammi autorile kuuluvad lisaks käesoleva seaduse §-s 13 nimetatud varalistele õigustele ainuõigus arvutiprogrammi füüsiliseks kasutamiseks ja valdamiseks ärilisel eesmärgil.
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 13³. Teose ja teose helisalvestise kojulaenutamine raamatukogust

(1) Raamatukogul on õigus autori, esitaja ja fonogrammitootja nõusolekuta koju laenutada teost ja teose helisalvestist, kuid nimetatud isikutel on õigus saada kojulaenutamise eest tasu. Audiovisuaalse teose kojulaenutamine on lubatud vaid juhul, kui filmi esmasalvestuse tootja on andnud selleks loa.

(2) Teose helisalvestise kojulaenutamine on lubatud juhul, kui helisalvestise Eestis levitamise algusest on möödunud neli kuud. Autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja nõusolekul, mis on kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, võib nimetatud tähtaega lühendada.

(3) Audiovisuaalse või helikunsti õppesuunal tegutsevat õppeasutust teenindaval raamatukogul on õigus audiovisuaalset teost ning teose helisalvestist õppe- ja teaduslikul eesmärgil koju laenutada kõigi kaasnevate õiguste omajate nõusolekuta ning käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud ajalise piiranguta.

(4) Autorile, esitajale ja fonogrammitootjale väljamakstava tasu suuruse arvutamise aluseks võetakse eelarveaastas tasude maksmiseks eraldatud riigieelarvelised vahendid ja kalendriaastas rahvaraamatukogudes elektrooniliselt registreeritud laenutused.

(5) Autorile makstakse tasu avalduse alusel, mis on kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, välja arvatud käesoleva paragrahvi 7. lõikes nimetatud juhul.

(6) Autorile tasu maksmiseks kehtestab **Vabariigi Valitsus**määrusega:

- 1) avalduses esitatavate andmete loetelu;
- 2) tasu jaotamise määrad erinevate autorite vahel;
- 3) tasu arvutamise ja väljamaksmise alused ja korra.

(7) Audiovisuaalse teose autorile ning teose helisalvestise autorile, heliteose esitajale ja fonogrammitootjale makstakse tasu teda esindava kollektiivse esindamise organisatsiooni kaudu.

(8) Tasu väljamaksja on valdkonna eest vastutava ministri määratud juriidiline isik.

(9) Tasu väljamaksjal on õigus saada rahvaraamatukogudelt kõiki tasu maksmiseks vajalikke andmeid. Sellega seotud lisakulutused kannab tasu väljamaksja.

(10) Käesoleva paragrahvi 5. lõike alusel makstava tasu ülempiir on neljakordne Statistikaameti esitatud eelmise aasta Eesti keskmine brutopalk.

[RT I 2008, 18, 123- jõust. 15.05.2008]

§ 14. Autori õigus saada autoritasu

(1) Autoril on õigus saada tasu teose kasutamise eest teiste isikute poolt (autoritasu), välja arvatud käesoleva seadusega ettenähtud juhud.

(2) Autoritasu, sealhulgas rendi suurus, selle kogumise ja väljamaksmise kord, määratakse kindlaks autori ja teose kasutaja vahelise kokkuleppega (lepinguga) või autori volitusel autoreid esindava kollektiivse esindamise organisatsiooni või muu isiku ja teose kasutaja vahelise kokkuleppega käesoleva seaduse § 76 3. lõikes ning § 77 3. lõikes sätestatud erisusi arvestades.

(3) Kuni ei ole saavutatud käesoleva paragrahvi 2. lõikes märgitud kokkulepet, on teose kasutamine keelatud.

(4) Kui pooled on autoritasus kokku leppinud, kuid kohustatud pool ei täida tähtpäevaks temal lasuvat kohustust osaliselt või täielikult, peab kohustatud pool teose kasutamise lõpetama, kui ei ole õigustatud poolega kokku lepitud teisiti.

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõikes sätestatu eiramine loetakse teose kasutamiseks ilma autori või tema õiguste omaja loata.

(6) Kui autor on audiovisuaalse teose produtsendile üle andnud (loovutanud) oma varalised õigused või andnud loa (litsentsi) audiovisuaalse teose originaali või koopiat kasutada (sealhulgas rentida) või sellist õiguste üleandmist või loa andmist eeldatakse, jääb autorile õigus saada õiglast tasu televisiooniteenuse osutajalt, rendile andjalt või muult isikult, kes audiovisuaalset teost kasutab. Kokkulepe loobumise kohta õigusest saada õiglast tasu on kehtetu.

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

(7) Kui autor on fonogrammitootjale üle andnud (loovutanud) õiguse või andnud loa (litsentsi) fonogrammi koopiat rentida või sellist õiguse üleandmist või loa andmist eeldatakse, jääb autorile õigus saada sellise rentimise eest rendile andjalt õiglast tasu. Kokkulepe loobumise kohta õigusest saada õiglast tasu on kehtetu.

[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 15. Tasu algupärase kunstiteose edasimüümise eest

(1) Algupärase kunstiteose autoril on õigus saada pärast teose omandiõiguse esmakordset võõrandamist müügihinnal põhinevat autoritasu teose igakordse müügi puhul.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud õigust kohaldatakse müügitehingutele, milles müüja, ostja või vahendajana osaleb oksjonikorraldaja, kunstigalerii või kunstiteoste vahendaja.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

(3) Käesoleva paragrahvi tähenduses on algupärane kunstiteos visuaalkunsti teos, nagu maal, graafika, skulptuur, installatsioon, tarbekunstiteos ja foto, kui see on kunstniku valmistatud või tema nummerdatud, signeeritud või muul viisil autoriseeritud koopia.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

(4) Tasumäärad:

- 1) 5 protsenti müügihinnast, kui müügihind on kuni 50 000 eurot;
- 2) 3 protsenti müügihinnast, kui müügihind on 50 001–200 000 eurot;
- 3) 1 protsent müügihinnast, kui müügihind on 200 001–350 000 eurot;
- 4) 0,5 protsenti müügihinnast, kui müügihind on 350 001–500 000 eurot;
- 5) 0,25 protsenti müügihinnast, kui müügihind on üle 500 000 euro.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(5) Tasu ühe algupärase kunstiteose edasimüümise eest ei tohi ületada 12 500 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(6) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tasu ei kohaldata, kui müügihind on alla 64 euro.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(7) Autoril ja kollektiivse esindamise organisatsioonil on õigus kolme aasta jooksul alates edasimüügist nõuda edasimüüki korraldanud isikult teavet, mis on vajalik edasimüügitasu maksmise tagamiseks.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

(8) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tasu tuleb maksta kolmekümne päeva jooksul alates edasimüügi toimumise päevast.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

(9) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tasu on autoril õigus saada kolme aasta jooksul alates edasimüügist.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

§ 16. Autoriõigus ja omandiõigus

(1) Autoriõigus teosele kuulub autorile või tema pärijale sõltumata sellest, kellel on omandiõigus sellele materiaalsele objektile, milles teos on väljendatud. Autori või tema pärija varaliste õiguste teostamise viis määratakse kindlaks autori või tema pärija ja omaniku vahelise kokkuleppega.

(2) Kujutava kunsti teose autoril on õigus nõuda oma teosest koopia valmistamiseks juurdepääsu teose originaalile, mis on teise isiku omanduses või tiitlipärases valduses.

(3) Omaniku nõusolekul võib autor parandada, täiendada või muul viisil ümber töötada oma kujutava kunsti teost, arhitektuuri-, tarbekunsti-, disaini- jms teost.

IV. peatükk

AUTORI VARALISTE ÕIGUSTE TEOSTAMISE PIIRAMINE (TEOSE VABA KASUTAMINE)

1. PÕHISÄTTED

§ 17. Autori varaliste õiguste piiramine

Erandina käesoleva seaduse §-dest 13–15, kuid tingimusel, et see ei ole vastuolus teose tavapärase kasutamisega ega kahjusta põhjendamatult autori seaduslikke huve, on lubatud teose kasutamine autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta ainult käesoleva seaduse §-des 18–25 otseselt ettenähtud juhtudel.
[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

§ 18. Teose vaba reprodutseerimine ja tõlkimine isikliku kasutamise eesmärkidel

(1) Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta on lubatud õiguspäraselt avaldatud teost füüsilisel isikul reprodutseerida ja tõlkida isikliku kasutamise eesmärkidel tingimusel, et selline tegevus ei taotle ärilisi eesmärke.

(2) Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta ei ole isikliku kasutamise eesmärkidel lubatud reprodutseerida:

- 1) arhitektuuri- ja maastikuarhitektuuriteoseid;
- 2) piiratud tiraažiga kujutava kunsti teoseid;
- 3) elektroonilisi andmebaase;
- 4) arvutiprogramme, välja arvatud käesoleva seaduse §-des 24 ja 25 ettenähtud juhtumid;
- 5) reprograafilisel viisil noote.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

2. TEOSE KASUTAMINE AUTORI NÕUSOLEKUTA JA TASU MAKSMISETA

§ 18¹. Autori reprodutseerimisõiguse piiramine

(1) Ilma autori nõusolekuta ja tasu maksmata on lubatud teoste ajutine või juhuslik reprodutseerimine, mis toimub tehnilise protsessi lahutamatu ja olulise osana ning mille eesmärk on vahendada teose edastamist võrgus kolmandate isikute vahel või teha võimalikuks teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti seaduspärane kasutamine ning millel puudub iseseisev majanduslik eesmärk.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõige ei laiene arvutiprogrammidele.

[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 19. Teose vaba kasutamine teaduslikel, hariduslikel, informatsioonilistel ja õigusemõistmise eesmärkidel

Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta, kuid kasutatud teose autori nime, kui see on teosel näidatud, teose nimetuse ning avaldamisallika kohustusliku äranäitamiseega on lubatud:

- 1) õiguspäraselt avaldatud teose tsiteerimine ja refereerimine motiveeritud mahus, järgides refereeritava või tsiteeritava teose kui terviku mõtte õige edasiandmise kohustust;
- 2) õiguspäraselt avaldatud teose kasutamine illustreeriva materjalina õppe- ja teaduslikel eesmärkidel motiveeritud mahus ja tingimusel, et selline kasutamine ei taotle ärilisi eesmärke;
- 3) õiguspäraselt avaldatud teose reprodutseerimine õppe- ja teaduslikel eesmärkidel motiveeritud mahus haridus- ja teadusasutustes, mille tegevus ei taotle ärilisi eesmärke;

3¹) õiguste objekti töötlemine teksti- ja andmekeave eesmärkidel ning tingimusel, et selline kasutamine ei taotle ärilisi eesmärke;

[RT I, 07.07.2016, 1- jõust. 01.01.2017]

4) päevasündmuste kajastamisel sündmuste käigus nähtud või kuulnud teose ajakirjanduses reprodutseerimine ja üldsusele suunamine motiveeritud mahus, vormis ja ulatuses, mis vastab päevasündmuste kajastamise vajadusele;

5) teose reprodutseerimine õigusemõistmise või avaliku julgeoleku tagamise eesmärgil ulatuses, mis vastab õigusemõistmise või avaliku julgeoleku tagamise eesmärkidele;

6) õiguspäraselt avaldatud teose reprodutseerimine, levitamine ja üldsusele suunamine puuetega inimeste huvides viisil, mis on otseselt seotud nende puudega, tingimusel et selline kasutamine ei taotle ärilisi eesmärke. Autori nõusolekuta ei ole lubatud reprodutseerida, levitada ja kättesaadavaks teha teost, mis on spetsiaalselt loodud puuetega inimeste jaoks;

7) õiguspäraselt avaldatud teose kasutamine karikatuuris, paroodias ja pastišis sel eesmärgil motiveeritud mahus.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

§ 20. Teose vaba kasutamine avaliku arhiivi, muuseumi või raamatukogu poolt

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

(1) Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta on avalikul arhiivil, muuseumil või raamatukogul õigus oma kogusse kuuluvat teost reprodutseerida, selleks et:

1) asendada kadunud, hävinud või kasutamiskõlbmatuks muutunud teos;

2) teha koopia teose säilimise tagamiseks;

3) asendada mõne teise avaliku arhiivi, muuseumi või raamatukogu püsikollektsiooni kuulunud teos juhul, kui see on kadunud, hävinud või muutunud kasutamiskõlbmatuks;

4) digiteerida kogu säilitamise eesmärgil;

5) teha koopia füüsilise isiku jaoks käesoleva seaduse §-s 18 nimetatud eesmärgil;

6) teha koopia kohtu- või riigiasutuse tellimisel käesoleva seaduse § 19 punktis 6 nimetatud eesmärgil.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõike punktides 1–3 nimetatut kohaldatakse juhul, kui ei ole võimalik omandada teose uut koopiat.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

(3) Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta on avalikul arhiivil, muuseumil või raamatukogul õigus oma kogusse kuuluvat teost kasutada motiveeritud mahus näituse ja kogu tutvustamise eesmärgil.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

(4) Autori nõusolekuta ja selle eest tasu maksmiseta on avalikul arhiivil, muuseumil või raamatukogul õigus kogus olevat teost füüsilise isiku tellimisel:

1) eriseadmete kaudu kohapeal kättesaadavaks teha;

2) individuaalseks kohapeal kasutamiseks laenutada.

[RT I 2008, 18, 123- jõust. 15.05.2008]

(5) Käesolevas paragrahvis nimetatud tegevus ei või toimuda ärilisel eesmärgil.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

§ 20¹. Üldsusele külastamiseks avatud kohtades asuvate teoste kujutiste vaba kasutamine

Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta on lubatud üldsusele külastamiseks avatud kohtades alaliselt asuva arhitektuuriteose, kujutava kunsti teose, tarbekunsteose ja fotograafiateose reprodutseerimine ükskõik millisel viisil peale mehaanilise kontaktkopeerimise ja selle teose kujutise üldsusele suunamine, välja arvatud juhul, kui selline teos moodustab kujutise põhimotiivi ja seda kavatsetakse kasutada otsesel ärilisel eesmärgil. Kui käesolevas lõikes sätestatud teosel on nimetatud autori nimi, tuleb see lisada kujutise üldsusele suunamisel.

[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 20². Üldsusele külastamiseks avatud kohas asuva arhitektuuriteose kujutise vaba kasutamine kinnisvarakuulutusel

Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta, kuid kasutatud teose autori nime äranäitamiseega on lubatud arhitektuuriteose kujutist motiveeritud mahus reprodutseerida ja üldsusele suunata kinnisvarakuulutusel.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

§ 21. [Kehtetu -RT I 1999, 10, 156- jõust. 15.02.1999]

§ 22. Teose vaba avalik esitamine

Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta, kuid kasutatud teose autori nime või nimetuse, kui see on teosel näidatud, kohustusliku äranäitamiseega on lubatud teose avalik esitamine õppeasutustes vahetus õppeprotsessis nende asutuste õpetava personali ja õpilaste poolt ning tingimusel, et kuulajaskonna või vaatajaskonna

moodustavad õpetav personal ja õpilased või teised isikud (lapsevanemad, eestkostjad, hooldajad jne), kes on otseselt seotud õppeasutusega, kus teost avalikult esitatakse.

§ 23. Teose ajutise salvestise kasutamine raadio ja televisiooni poolt

(1) Autori nõusolekuta ja täiendava autoritasu maksmiseta on raadiol ja televisioonil lubatud teha ajutine salvestis teosest, millele tal on eetrisseandmise õigus, tingimusel, et selline salvestis tehakse raadio ja televisiooni oma tehniliste vahenditega ja enda poolt kasutamiseks.

(2) Raadio ja televisioon on kohustatud käesoleva paragrahvi 1. lõikes ettenähtud salvestise hävitama 30 päeva möödumisel selle tegemisest, kui selliselt salvestatud teose autoriga ei ole kokku lepitud teisiti.

(3) Käesolevas paragrahvis ettenähtud ajutine salvestis ei kuulu hävitamisele juhul, kui sellel on suur kultuurilooline väärtus. Nimetatud juhul kuulub salvestis säilitamisele raadio ja televisiooni arhiivis kui eranditult dokumentaalset iseloomu omav teos ilma selleks autorilt nõusolekut küsimata. Arhiivis säilitamisele kuuluvate teoste kohta teeb otsuse televisiooni- ja raadioteenuse osutaja, vaidluse korral aga riigiarhivaar. [RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

§ 24. Arvutiprogrammi vaba kasutamine

(1) Kui lepinguga ei ole ette nähtud teisiti, on arvutiprogrammi õiguspärasel kasutajal õigus ilma programmi autori nõusolekuta ja täiendava autoritasu maksmiseta programmi reprodutseerida, tõlkida, kohandada (adaptsioon) ning muul viisil ümber töötada ja saadud tulemusi reprodutseerida tingimusel, et see on vajalik:

- 1) programmi kasutamiseks seadmel või seadmetel, ulatuses ja eesmärkidel, milleks programm omandati;
- 2) programmis esinevate vigade parandamiseks.

(2) Arvutiprogrammi õiguspärasel kasutajal on ilma programmi autori või tema õigusjärglase nõusolekuta ja täiendava autoritasu maksmiseta õigus teha programmist varukoopia tingimusel, et see on vajalik arvutiprogrammi kasutamiseks või kadunud, hävinud või kasutamiskõlbatuks muutunud programmi taastamiseks.

(3) Arvutiprogrammi õiguspärasel kasutajal on õigus ilma programmi autori nõusolekuta ja täiendava autoritasu maksmiseta jälgida, uurida või katsetada arvutiprogrammi toimimist eesmärgil selgitada välja programmelemendi aluseks olnud ideed ja põhimõtted juhul, kui ta teeb seda programmi laadimise, esitamise, käitamise, ülekandmise või talletamise käigus, mille tegemiseks ta on õigustatud.

(4) [Kehtetu -RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

(5) Lepingu tingimus, mis piirab käesoleva paragrahvi 2. või 3. lõikes nimetatud õiguste teostamist, on tühine. [RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 25. Arvutiprogrammi vaba pöördprojekteerimine (decompileerimine)

(1) Arvutiprogrammi õiguspärasel kasutajal on õigus ilma programmi autori nõusolekuta ja täiendava autoritasu maksmiseta reprodutseerida programmi ning seda tõlkida juhul, kui see on hädavajalik informatsiooni saamiseks algsest programmist sõltumatult loodud programmi ühilduvuse tagamiseks teiste programmidega, kui on täidetud järgmised tingimused:

- 1) seda teeb programmi õiguspärane kasutaja või tema ülesandel mõni teine vastavat luba omav isik;
- 2) programmide ühilduvust tagav informatsioon ei ole olnud käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isikutele eelnevalt kättesaadav;
- 3) selline tegevus piirdub algse programmi osadega, mis on vajalikud ühilduvuse tagamiseks.

(2) Informatsiooni, mis on saadud käesoleva paragrahvi 1. lõikes ettenähtud tegevusega, ei tohi:

- 1) kasutada muuks otstarbeks kui sõltumatult loodud programmi ühilduvuse tagamiseks;
- 2) üle anda kolmandatele isikutele, välja arvatud juhul, kui see on vajalik sõltumatult loodud programmi ühilduvuse tagamiseks;
- 3) kasutada oma olemuselt sarnase programmi arendamiseks, tootmiseks, realiseerimiseks või muude algse programmi autori autoriõigust rikkuvate tegude sooritamiseks.

(3) Lepingu tingimus, mis piirab käesolevas paragrahvis nimetatud õiguste teostamist, on tühine. [RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 25¹. Andmebaasi vaba kasutamine

Andmebaasi või selle koopia õiguspärasel kasutajal on õigus ilma autori nõusolekuta ja täiendavat autoritasu maksmata teostada kõiki tegusid, mis on vajalikud juurdepääsuks andmebaasi sisule ja selle sisu tavapäraseks kasutamiseks. Kui nimetatud isik on õigustatud kasutama andmebaasi ainult osaliselt, kohaldatakse käesolevas

paragrahvis sätestatud ainult andmebaasi või selle koopia vastava osa suhtes. Lepingu tingimus, mis piirab nimetatud õiguse teostamist, on tühine.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

3. TEOSE KASUTAMINE AUTORI NÕUSOLEKUTA, KUID TASU MAKSMISEGA

§ 26. Audiovisuaalse teose ja teose helisalvestise kasutamine isiklikeks vajadusteks

(1) Autori nõusolekuta on lubatud reprodutseerida audiovisuaalset teost või teose helisalvestist kasutaja enda isiklikeks vajadusteks (teaduslikuks uurimistöoks, õppetöoks jms). Autoril, aga samuti teose esitajal ja fonogrammitootjal on õigus saada õiglast tasu teose või fonogrammi sellise kasutamise eest (§ 27).

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõige ei laiene juriidilistele isikutele.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 27. Tasu audiovisuaalse teose ja teose helisalvestise kasutamise eest isiklikeks vajadusteks

(1) Käesoleva seaduse §-s 26 nimetatud tasu maksavad salvestusseadmete ja salvestuskandjate tootja, importija, müüja ning isik, kes toob salvestusseadmeid ja -kandjaid Euroopa Ühenduse tolliterritooriumilt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1–101), artikli 4 tähenduses Eestisse.

[RT I, 16.06.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2) Müüja maksab tasu juhul, kui tootja, importija või isik, kes toob salvestusseadmeid ja -kandjaid Euroopa Ühenduse tolliterritooriumilt Eestisse, ei ole tasu maksnud.

(3) Müüjal on õigus tasu tagasi nõuda tootjalt, importijalt ja isikult, kes toob salvestusseadmeid ja -kandjaid Euroopa Ühenduse tolliterritooriumilt Eestisse.

(4) Füüsilised isikud maksavad tasu juhul, kui salvestusseadmete ja -kandjate import või Euroopa Ühenduse tolliterritooriumilt Eestisse toomine toimub kaubanduslikul eesmärgil.

(5) Tasu makstakse tagasi salvestusseadmetelt ja -kandjatelt:

- 1) mis tehniliste omaduste tõttu ei võimalda audiovisuaalseid teoseid ja teoste helisalvestisi reprodutseerida üksikute koopiatena;
- 2) mis on eksporditud või Eestist Euroopa Ühenduse tolliterritooriumile viidud;
- 3) mida kasutatakse ettevõtja põhikirjalise tegevuse raames;
- 4) mida kasutatakse tegevusel, mille puhul salvestaja põhitegevuse tulemus eeldab vaheetapina audio- või videosalvestise valmistamist;
- 5) mis on mõeldud salvestustegevuseks haridus- ja teadusasutuste poolt õppe- ja teaduslikel eesmärkidel;
- 6) mida kasutatakse salvestiste tegemiseks puuetega inimestele.

(6) Kollektiivse esindamise organisatsioon tagastab tasu käesoleva paragrahvi 5. lõikes nimetatud isikutele kuue kuu jooksul, alates vastava kirjaliku taotluse esitamisest.

(7) Tasu suurus on:

- 1) salvestusseadmete puhul kolm protsenti kauba väärtusest;
- 2) salvestuskandjate puhul kaheksa protsenti kauba väärtusest.

(8) Tasu jaotatakse autorite, teoste esitajate ja fonogrammitootjate vahel, lähtudes teoste ja fonogrammide kasutamisest.

(9) Tasu jagatakse jaotuskava alusel, mille väljatöötamiseks kinnitab valdkonna eest vastutav minister igal aastal komisjoni, kuhu proportsionaalselt kuuluvad autoreid, esitajaid ja fonogrammitootjaid esindavad kollektiivse esindamise organisatsioonid ning üks Justiitsministeeriumi esindaja.

[RT I, 28.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(10) Tasu võib maksta ka organisatsioonidele muusika- ja filmikultuuri arendamiseks ning koolitus- ja teadusprogrammide finantseerimiseks või kasutamiseks muudel analoogsetel eesmärkidel, kuid mitte üle kümne protsendi jaotamisele kuuluvast tasust.

(11) Valdkonna eest vastutav minister kinnitab hiljemalt kolm kuud pärast eelarveaasta lõppu jaotuskava, olles selle eelnevalt kooskõlastanud autorite, esitajate ja fonogrammitootjate esindajatega.

[RT I, 28.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(12) Tasu kogujaks kinnitab valdkonna eest vastutav minister kollektiivse esindamise organisatsiooni, kellel on õigus kogutud tasust maha arvata tasu kogumise ja maksmisega seotud kulutused. Tasu koguja esitab Justiitsministeeriumile tasu kogumise, maksmise ning tehtud mahaarvestuste kohta kirjalikus vormis aruande iga aasta 31. jaanuariks.

[RT I, 28.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(13) Tasu kogujaks määratud kollektiivse esindamise organisatsioonil on õigus saada tolli- ja statistikaorganisatsioonidelt, tootja- ja impordiorganisatsioonidelt ning müüjatelt vajalikke andmeid. Esitatud andmed on konfidentsiaalsed ning tasu kogujal on õigus neid kasutada või avaldada ainult seoses tasu kogumisega.

(14) **Vabariigi Valitsus** kehtestab määrusega:

1) audiovisuaalse teose ja teose helisalvestise isiklikeks vajadusteks kasutamise kompenseerimiseks tasu maksmise korra ning salvestusseadmete ja -kandjate loetelu;

2) käesoleva paragrahvi 10. lõikes nimetatud tasu taotlemise korra.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

§ 27¹. Tasu teose reprograafilise reprodutseerimise eest

(1) Autoril ja kirjastajal on õigus saada õiglast tasu teose reprograafilise reprodutseerimise eest käesoleva seaduse § 18 1. lõikes ja § 19 punktis 3 nimetatud juhtudel.

(2) Autorile väljamakstava tasu suuruse arvutamise aluseks võetakse eelarveaastas tasude maksmiseks eraldatud riigieelarvelised vahendid ja Eesti Rahvusraamatukogu rahvusbibliograafia andmebaasis registreeritud teoste nimetuste arv.

(3) Kirjastajale väljamakstava tasu suuruse arvutamise aluseks võetakse eelarveaastas tasude maksmiseks eraldatud riigieelarvelised vahendid ja avalduse esitamisele eelneva kümne kalendriaasta jooksul ilmunud ISBN- ja ISSN-numbriga teoste nimetuste arv.

(4) Tasu maksab välja valdkonna eest vastutava ministri määratud juriidiline isik, kes esindab autoreid või autorite organisatsioone.

[RT I, 28.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(5) Tasu makstakse kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis avalduse alusel.

(6) **Vabariigi Valitsus** kehtestab käesoleva paragrahvi 1. lõikes ettenähtud tasu jaotamise määrad ilukirjanduse ning teadus- ja õppekirjanduse autorite ja kirjastajate vahel ning tasu maksmise korra.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

4. ORBTEOSE KASUTAMINE

[RT I, 29.10.2014, 2- jõust. 30.10.2014]

§ 27². Orbteos

(1) Käesolevas jaos nimetatud tingimustel on lubatud vabalt kasutada alljärgnevat autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekte, mis avaldati esmakordselt Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis või, kui neid ei ole avaldatud, mis edastati esmakordselt Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis:

1) raamat, ajakiri, ajaleht või muu kirjutisena avaldatud teos, mida talletatakse avaliku arhiivi, muuseumi, raamatukogu, teadus- ja haridusasutuse või filmi- või audiopärandi säilitamisega tegeleva asutuse (edaspidi *avalik mäluasutus*) kogus;

2) audiovisuaalne teos või fonogramm, mida talletatakse avaliku mäluasutuse kogus;

3) audiovisuaalne teos või fonogramm, mis on toodetud Eesti Rahvusringhäälingu poolt kuni 2002. aasta 31. detsembrini (kaasa arvatud) ja mida talletatakse Eesti Rahvusringhäälingu arhiivides;

4) õiguste objekt, mis sisaldub punktides 1–3 nimetatud teoses või fonogrammis või moodustab selle lahutamatu osa.

(2) Käesoleva jao sätteid kohaldatakse samuti käesoleva paragrahvi 1. lõike punktides 1–3 nimetatud teosele või fonogrammile, mida ei ole kunagi avaldatud või mida ei ole kunagi edastatud, kuid millele on 1. lõikes nimetatud asutus võimaldanud autori või autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja nõusolekul üldsusele juurdepääsu, kui on põhjust eeldada, et autor või autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja ei ole vastu käesoleva seaduse § 27⁶ 1. lõikes nimetatud kasutusviisidele.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes nimetatud teos või fonogramm on orbteos, kui hoolimata sellest, et käesoleva seaduse § 27³ kohaselt on tehtud ja dokumenteeritud autori või autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja hoolikas otsing, ei ole tuvastatud ühtegi teosele või fonogrammile õigusi omavat isikut või ei ole ühtegi õiguste omajat leitud.

(4) Kui õigus teosele või fonogrammile on mitmel isikul ja neist kõiki ei ole tuvastatud või tuvastamisest hoolimata leitud pärast käesoleva seaduse § 27³ kohaselt tehtud ja dokumenteeritud hoolikat otsingut, võib teost või fonogrammi kasutada käesoleva jao kohaselt tingimusel, et õiguste omaja, kes on tuvastatud ja leitud, on

talle kuuluvate õiguste suhtes andnud avalikule mäluasutusele või Eesti Rahvusringhäälingule loa teose või fonogrammi reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks.

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõige ei piira tuvastatud ja leitud autori ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja õigusi teosele või fonogrammile.

(6) Anonüümselt või pseudonüümi all loodud teose ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse § 29 2. ja 3. lõiget ning § 62¹3. lõiget.
[RT I, 29.10.2014, 2- jõust. 30.10.2014]

§ 27³. Hoolikas otsing

(1) Et teha kindlaks, kas teos või fonogramm, mida avalik mäluasutus või Eesti Rahvusringhääling soovib kasutada, on orbeos, tagab nimetatud asutus, et iga õiguste objekti puhul tehakse heas usus hoolikas otsing eesmärgiga tuvastada või leida teosele või fonogrammile õigusi omav isik. Otsingu tegemiseks kasutatakse kohaseid allikaid ning see tehakse enne teose või fonogrammi kasutamist.

(2) Teose või fonogrammi orbeoseks tunnistamisele eelneva hoolika otsingu tegemiseks kohased allikad kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

(3) Hoolikas otsing tehakse Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis, kus teos esmakordselt avaldati või, kui seda ei ole avaldatud, kus see edastati, välja arvatud sellise audiovisuaalse teose puhul, mille produtsendi peakorter või peamine elukoht asub Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis. Sellisel juhul tehakse hoolikas otsing Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis, kus asub audiovisuaalse teose produtsendi peakorter või peamine elukoht.

(4) Käesoleva seaduse § 27² 2. lõikes nimetatud juhul tehakse hoolikas otsing Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis, kus on selle organisatsiooni asukoht, kes autori või autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja nõusolekul võimaldas teosele või fonogrammile üldsuse juurdepääsu.

(5) Kui tõendite põhjal on alust arvata, et Euroopa Liiduga või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga mitteühinenud riigis leidub olulist teavet õiguste omaja kohta, kontrollitakse ka selles riigis kättesaadavaid teabeallikaid.
[RT I, 29.10.2014, 2- jõust. 30.10.2014]

§ 27⁴. Pädev asutus

(1) Pädevaks asutuseks orbeose staatust käsitleva info vahendajana on Eestis Justiitsministeerium.

(2) Avalik mäluasutus ja Eesti Rahvusringhääling dokumenteerib hoolika otsingu ning annab Justiitsministeeriumile järgmist teavet:

- 1) teave teostatud hoolika otsingu kohta ning selle tulemused, mille alusel on tehtud järeldus käsitada teost või fonogrammi orbeosena;
- 2) viis, kuidas asutus orbeost käesoleva seaduse § 27⁶ kohaselt kasutab;
- 3) kasutatava teose või fonogrammi orbeose staatuse mis tahes muutus käesoleva seaduse § 27⁷ kohaselt;
- 4) asutuse asjakohane kontaktteave.

(3) Justiitsministeerium edastab viivitamata käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud teabe Siseturu Ühtlustamise Ameti loodud orbeoste andmebaasi (edaspidi *orbeoste andmebaas*).
[RT I, 29.10.2014, 2- jõust. 30.10.2014]

§ 27⁵. Orbeose staatuse vastastikune tunnustamine

Teost või fonogrammi, mida ühes Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis käsitatakse orbeosena, käsitatakse orbeosena kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riikides.
[RT I, 29.10.2014, 2- jõust. 30.10.2014]

§ 27⁶. Orbeose vaba kasutamine

(1) Avalikul mäluasutusel ja Eesti Rahvusringhäälingul on lubatud kasutada orbeoseks tunnustatud ning orbeoste andmebaasi edastatud oma kogusse kuuluvat teost või fonogrammi üksnes avalikes huvides ja kõigi tuvastatud õiguste omajate nimede näitamise korral järgnevatel juhtudel:

- 1) üldsusele kättesaadavaks tegemine kultuurilistel ja hariduslikel eesmärkidel;
- 2) reprodutseerimine digiteerimise, üldsusele kättesaadavaks tegemise, indekseerimise, kataloogimise, säilitamise või taastamise eesmärgil.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud asutus võib lubatud vaba kasutamise käigus teenida tulu vaid orbeose digiteerimise ning üldsusele kättesaadavaks tegemise kulude katmise eesmärgil.

[RT I, 29.10.2014, 2- jõust. 30.10.2014]

§ 27⁷. Orbteose staatuse osaline või täielik tühistamine

(1) Orbteosele õigusi omav isik võib igal ajal pöörduda teose või fonogrammi orbteoseks tunnistanud asutuse poole ning nõuda oma autoriõiguste või autoriõigusega kaasnevate õiguste ulatuses orbteose staatuse tühistamist.

(2) Orbteose staatuse osaliseks või täielikuks tühistamiseks peab õiguste omaja esitama teose või fonogrammi orbteoseks tunnistanud asutusele piisavad tõendid, mis kinnitavad talle kuuluvate autoriõiguste või autoriõigusega kaasnevate õiguste olemasolu ja ulatust.

(3) Kui käesoleva paragrahvi 2. lõike kohaselt esitatud tõenditele tuginedes on orbteoseks tunnistatud teose või fonogrammi autoriõiguste või autoriõigusega kaasnevate õiguste kuuluvus leidnud kinnitust, edastab teose või fonogrammi orbteoseks tunnistanud asutus teabe orbteose staatuse osalise või täieliku tühistamise kohta viivitamata Justiitsministeeriumile.

(4) Justiitsministeerium edastab teabe orbteose staatuse osalise või täieliku tühistamise kohta viivitamata orbteose andmebaasi.

(5) Justiitsministeerium kogub kalendriaasta jooksul käesoleva paragrahvi 3. lõike alusel laekunud teabe ning edastab selle käesoleva seaduse § 27⁸2. lõike alusel moodustatavale komisjonile järgneva kalendriaasta 15. jaanuariks.

[RT I, 29.10.2014, 2- jõust. 30.10.2014]

§ 27⁸. Tasu orbteoseks tunnistatud teose või fonogrammi kasutamise eest

(1) Kui orbteoseks tunnistatud teose või fonogrammi staatus on osaliselt või täielikult tühistatud, on õiguste omajal õigus saada tasu teose või fonogrammi kasutamise eest.

(2) Autorile või fonogrammitootjale väljamakstava tasu suuruse määramiseks kinnitatakse kolmeaastaseks perioodiks komisjon, kuhu kuuluvad autoreid, esitajaid, fonogrammitootjaid ja audiovisuaalsete teoste produtsente esindavate organisatsioonide, Kultuuriministeeriumi ning Justiitsministeeriumi esindajad.

(3) Komisjon kinnitatakse valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga, kelle juhitava ministeeriumi ülesandeks põhimääruse kohaselt on tasu maksmine orbteoseks tunnistatud teose või fonogrammi kasutamise eest.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud komisjon otsustab osaliselt või täielikult tühistatud staatusega orbteose õiguste omajale makstava tasu suuruse, võttes arvesse nii õiguse omajale tekkinud kahju kui ka orbteose senise kasutamise eesmärke ja olemust.

(5) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud minister kinnitab käskkirjaga hiljemalt kolm kuud pärast eelarveaasta lõppu käesoleva paragrahvi 2. lõike alusel moodustatud komisjoni otsuse põhjal makstavate tasude suuruse õiguste omajate kaupa.

(6) Õiguste omajale käesoleva paragrahvi alusel määratud tasu maksab välja käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud ministeerium hiljemalt üheksa kuud pärast eelarveaasta lõppu. Makstavate tasude kogusumma eelarveaastas ei ületa 2000 eurot.

[RT I, 29.10.2014, 2- jõust. 30.10.2014]

V. peatükk ISIKUD, KELLELE KUULUB AUTORIÕIGUS

§ 28. Teose autor

(1) Autori isiklikud õigused ja varalised õigused kuuluvad algselt teose autorile, kui käesoleva seadusega autori varaliste õiguste osas ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Teose autoriks on füüsiline isik või füüsilised isikud, kes on selle teose loonud.

(3) Juriidilisele isikule kuulub autoriõigus vaid käesoleva seadusega ettenähtud juhtudel.

(4) Riigile kuulub autoriõigus vaid käesolevas seaduses ettenähtud juhtudel.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 29. Autorsuse presumptsioon

- (1) Isiku, kes avaldab teose oma nime all või oma üldtuntud pseudonüümi või autorimärgi all, autorsust presumpeeritakse (eeldatakse), kuni pole tõendatud vastupidist. Tõendamiskohustus lasub autorsuse vaidlustajal.
- (2) Anonüümselt, pseudonüümi või autorimärgi all avalikustatud teose autoril on autoriõigus sellele teosele. Momendini, mil autor avab oma kodanikunime ja tõestab oma autorsust, teostab autori varalisi õigusi teose õiguspäraselt avaldanud isik.
- (3) Autorit käesoleva paragrahvi 2. lõikes ettenähtud juhtudel esindanud isik säilitab tema poolt esindajaks olemise ajal omandatud õigused teose kasutamiseks, kui tema ja autori vahelise kokkuleppega ei ole ette nähtud teisiti.
[RT I 1999, 10, 156- jõust. 15.02.1999]

§ 30. Ühine autorsus

- (1) Autoriõigus teosele, mille on loonud kaks või enam isikut oma ühise loomingulise tegevusega, kuulub selle autoritele ühiselt.
- (2) Ühise loomingulise tegevusega loodud teos võib moodustada ühe jagamatu terviku (ühisautorsus) või koosneda osadest, millest igal on samuti iseseisev tähendus (kaasautorsus). Teose osa loetakse iseseisvat tähendust omavaks, kui seda saab kasutada sõltumatult selle teose teistest osadest.
- (3) Igale kaasautorile kuulub autoriõigus ka tema poolt loodud iseseisva tähendusega osale teoses ning ta võib kasutada seda teose osa iseseisvalt. Selline kasutamine ei tohi kahjustada teiste kaasautorite õigusi ega olla vastuolus teose kaasautorite poolt ühise kasutamise huvidega.
- (4) Suhted ühiste autorite vahel autoriõiguse teostamisel, sealhulgas autoritasu jagamisel, määratakse kindlaks nende kokkuleppega. Sellise kokkuleppe puudumisel teostavad autoriõigust teosele kõik autorid ühiselt, autoritasu aga jagatakse nende vahel võrdsetes osades.
- (5) Igauks ühistest autoritest võib pöörduda kohtusse või võtta tarvitusele muid abinõusid ühiselt loodud teose kaitseks ning autoriõiguse rikkumise kõrvaldamiseks.
- (6) Autorite konsulteerimine, administratiivse juhtimise funktsioonide täitmine, teose redigeerimine, graafikute, skeemide jms joonestamine ja muu tehnilise abi osutamine autoritele ei ole aluseks ühise autorsuse tekkimisele.
- (7) Töölepingu alusel oma otseste tööülesannete täitmise korras teose loomisel on autorikollektiivi moodustamisel vaja isiku eelnevat nõusolekut tema autorikollektiivi lülitamiseks. Autorikollektiivi töös osalemisest keeldumist mõjuvatel põhjustel ei loeta töödistsipliini rikkumiseks.

§ 31. Autoriõigus kollektiivsele teosele

- (1) Kollektiivseks teoseks loetakse teost, mis koosneb erinevate autorite kaastöödest, mis on ühendatud ühtseks tervikuks füüsilise või juriidilise isiku poolt tema initsiatiivil ja juhtimisel ning mis antakse välja selle füüsilise või juriidilise isiku nime või nimetuse all (teatmeteosed, teaduslik kogumik, ajaleht, ajakiri ja teised perioodilised või jätkuväljaanded jms).
- (2) Autoriõigus kollektiivsele teosele kuulub isikule, kelle initsiatiivil ja juhtimisel selline teos loodi ja kelle nime või nimetuse all see välja anti, kui lepinguga pole ette nähtud teisiti.
- (3) Kollektiivsesse teosesse võetud teoste (kaastööde) autoritele kuulub autoriõigus oma teosele ning nad võivad oma teoseid kasutada iseseisvalt, kui lepinguga ei ole kindlaks määratud teisiti. Kaastööde autoreid ei loeta ühisteks autoriteks.

§ 32. Autoriõigus töökohustuste täitmise korras loodud teosele

- (1) Töölepingu alusel või avalikus teenistuses oma otseste tööülesannete täitmise korras loodud teose autoril tekib autoriõigus sellele teosele, kuid autori varalised õigused teose kasutamiseks tööülesannetega ettenähtud eesmärgil ja piirides lähevad üle tööandjale, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti.
- (2) Autor võib iseseisvalt kasutada oma otseste tööülesannete täitmise korras loodud teost tööülesannetega ettenähtud eesmärgil ainult tööandja eelneval nõusolekul, näidates ära tööandja nime või nimetuse. Sellisel juhul on autoril õigus saada autoritasu teose kasutamise eest.
- (3) Autor võib iseseisvalt kasutada oma tööülesannete täitmise korras loodud teost eesmärgil, mis ei ole tema tööülesannetega ette nähtud, kui töölepingus ei ole ette nähtud teisiti. Sellisel teose kasutamisel tuleb ära näidata tööandja nimi või nimetus.
- (4) Õigusaktides ettenähtud juhtudel makstakse tööülesannete täitmise korras loodud teose autorile lisaks töötasule (palgale) ka autoritasu teose kasutamise eest. Autoritasu maksmine võidakse ette näha ka tööandja ja autori vahelise kokkuleppega.

(5) Arvutiprogrammi autoril või andmebaasi autoril, kes loob programmi või andmebaasi oma tööülesannete täitmise käigus või järgides tööandjalt saadud juhiseid, tekib autoriõigus sellele programmile või andmebaasile, kuid tööandjale kuulub ainulitsents kõigi varaliste õiguste teostamiseks, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti.

(6) Varalised õigused avalikus teenistuses loodud teosele lähevad üle riigile, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti. Neid õigusi teostab see riigiasutus, kelle ülesandel, tellimisel või juhendamisel teos loodi.
[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 33. Autoriõigus audiovisuaalsele teosele

(1) Audiovisuaalseks teoseks loetakse mis tahes teost, mis koosneb korrapäraselt seotud kujutistest koos neid saatvate helidega või ilma helideta, ja mis on ette nähtud näitamiseks vastavate tehniliste vahenditega (kinofilm, telefilm, videofilm jne).

(2) Autoriõigus audiovisuaalsele teosele kuulub selle autorile või ühistele autoritele – režissöörile, stsenaariumi autorile, dialoogi autorile, muusikateose autorile, kui see teos on loodud spetsiaalselt selle audiovisuaalse teose jaoks, operaatorile ja kunstnikule. Režissööri, stsenaariumi autori, dialoogi autori, operaatori ja kunstniku varalised õigused lähevad üle teose produtsendile, kui lepinguga ei ole kindlaks määratud teisiti. Producersendile ei lähe üle audiovisuaalses teoses kasutatud muusikateose autori varalised õigused, sõltumata sellest, kas see teos on loodud spetsiaalselt selle audiovisuaalse teose jaoks või mitte.

(3) Teose produtsendiks loetakse füüsilist või juriidilist isikut, kelle finantseerimisel või juhtimisel on teos loodud ja kelle nimi on fikseeritud selles audiovisuaalses teoses.

(4) Selle isiku produtsendiks olemist, kelle nimi või nimetus on näidatud audiovisuaalses teoses, presumpeeritakse (eeldatakse), kuni pole tõendatud vastupidist. Tõendamiskohustus lasub produtsendiks olemise vaidlustajal.

(5) Režissöörile, stsenaariumi autorile ja heliloojale, aga samuti stsenaariumi plaani, dialoogi ja diktoriteksti autorile, kunstnikule, operaatorile, koreograafile, helioperaatorile ja teistele audiovisuaalse teose loomises osalenud isikutele kuulub autoriõigus oma teosele, mis moodustab iseseisva tähendusega osa audiovisuaalses teoses ja mida saab kasutada sõltumatult teosest kui tervikust. Sellise teose osas varaliste õiguste teostamine võib toimuda iseseisvalt, kui lepinguga pole ette nähtud teisiti, kuid tingimusel, et selline kasutamine ei kahjusta teose kui terviku kasutamise huvisid.
[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 34. Kogumiku koostaja autoriõigus

(1) Isikul, kes oma loomingu tegevuse tulemusena materjali valikul või süstematiseerimisel on loonud kogumiku (kogumiku koostajal), tekib autoriõigus sellele kogumikule.

(2) Intellektuaalse tegevuse tulemusi, millele käesolevat seadust ei kohaldata (§ 5), võib kogumiku koostaja iseseisvalt süstematiseerida ja ümber töötada.

(3) Teoseid, mille osas autoriõiguse kehtivuse tähtaeg on möödunud, võib kogumiku koostaja iseseisvalt süstematiseerida ja ümber töötada, järgides käesoleva seaduse § 44 sätteid.

(4) Autoriõigusega kaitstavaid teoseid võib süstematiseerida ja lülitada kogumikku kas originaalis või ümbertöötatud kujul vaid teose autori või tema õigusjärglase nõusolekul, välja arvatud käesoleva seaduse IV peatükis ettenähtud juhud. Kogumiku koostaja on kohustatud järgima kogumikku võetud teose autori autoriõigust.

(5) Ühe isiku poolt kogumiku avaldamine ei piira teisi isikuid sama materjali kasutamisel iseseisva kogumiku loomiseks vastavalt käesoleva paragrahvi 1. ja 4. lõike sätetele.

(6) Ühe isiku poolt koostatud kogumiku ümbertöötamine teiste isikute poolt võib toimuda ainult algse kogumiku koostaja autoriõigust järgides.
[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 35. Autoriõigus tuletatud teosele

(1) Teise autori teosest tuletatud teose autoril tekib autoriõigus oma teosele.

(2) Tuletatud teose loomine, sealhulgas jutustava teose ümbertöötamine draamateoseks või stsenaariumiks, draamateose või stsenaariumi ümbertöötamine jutustavaks teoseks, draamateose ümbertöötamine stsenaariumiks ja stsenaariumi ümbertöötamine draamateoseks, võib toimuda ainult käesoleva seaduse VII peatükis ettenähtud korras ja algse teose looja autoriõigusi järgides.

(3) Isikul, kes on loonud teise autori teose (algse teose) alusel uue, loominguliselt iseseisva ja algsest teosest sõltumatu teose, tekib autoriõigus sellele teosele. Sellisel juhul tuleb ära näidata algse teose autori nimi, teose pealkiri (nimetus) ja allikas, kus teos on avaldatud.

(4) Käesoleva paragrahvi 1. lõike sätteid kohaldatakse ka teostele, mille autorid ei ole teada (rahvaloominguteosed, anonüümsed teosed jms), teostele, mille autoriõigusega kaitsmise tähtaeg on möödunud, ja intellektuaalse tegevuse tulemustele, millele käesolevat seadust ei kohaldata (§ 5).
[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 36. Autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste pärimine

(1) Autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste pärimine toimub vastavalt pärimisseaduse üldsätetele seaduse või pärandaja viimse tahte avalduse järgi.

(2) Autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste seadusjärgsele pärijale lähevad vastava õiguse kehtivuse tähtajaks üle varalised õigused ning käesoleva seaduse § 12 1. lõike punktides 4–6 ning § 66 punktis 4 nimetatud isiklikud õigused, kui viimse tahte avaldusega ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Riigile pärimise teel üle läinud autoriõigust ja autoriõigusega kaasnevaid õigusi teostab Kultuuriministeerium.

(4) Kultuuriministeeriumil on õigus riigile pärimise teel üle läinud autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste teostamisest saadud tasu kasutada stipendiumi maksmiseks.

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõike alusel võib stipendiumi maksta üliõpilasele, kelle õppe- või loominguline tegevus on seotud autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste pärandaja loomevaldkonnaga, eesmärgiga toetada nimetatud tegevust ning enesetäiendamist.

(6) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega stipendiumi taotlemise ja maksmise korra.

(7) Valdkonna eest vastutav minister kinnitab käskkirjaga stipendiumi suuruse.

(8) Riigile pärimise teel üle läinud autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste teostamisest saadud tasust võib maha arvata tasu kogumise korraldamisega seotud kulud.

[RT I 2008, 18, 123- jõust. 15.05.2008]

§ 37. Pärijateks mitteolevate autori õigusjärglaste autoriõigus

Füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kes ei ole autori pärijateks, võivad autoriga sõlmitud lepingu alusel või käesolevas seaduses otseselt ettenähtud juhtudel üle minna vaid autori varalised õigused.

VI. peatükk AUTORIÕIGUSE AJALINE KEHTIVUS

§ 38. Autoriõiguse kehtivuse tähtaeg

(1) Autoriõigus kehtib autori kogu eluaja jooksul ja 70 aastat pärast tema surma, olenemata kuupäevast, millal teos on õiguspäraselt avalikustatud, välja arvatud käesoleva seaduse §-des 39–42 ettenähtud juhud.

(2) [Kehtetu -RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

(2¹) Kui teose päritolumaaks Berni kirjandus- ja kunsteoste kaitse konventsiooni artikli 5 lõike 4 tähenduses on kolmas riik ja teose autor ei ole Eesti kodanik või Eesti Vabariigis alaliselt elav isik, siis kehtib autoriõigus tähtaja jooksul, mille näeb ette päritolumaa seadus, kuid mitte üle käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtaja.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 39. Autoriõiguse kehtivus ühise autorsuse korral

Autoriõigus teosele, mille on loonud kaks või enam isikut oma ühise loomingulise tegevusega (§ 30), kehtib teisi autoreid üleelanud ühise autori eluajal ja 70 aastat pärast tema surma.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 40. Autoriõiguse kehtivus anonüümselt või pseudonüümi all avalikustatud teosele

Autoriõigus teosele, mis on avalikustatud anonüümselt või pseudonüümi all, kehtib 70 aastat pärast selle teose õiguspärasest avalikustamist. Kui selle tähtaja jooksul teose autor teeb üldsusele teatavaks oma kodanikunime või teose autorsuse seostamine teose loonud isikuga ei tekita enam kahtlusi, siis kohaldatakse §-de 38 ja 39 sätteid.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 41. Autoriõiguse kehtivus kollektiivsele teosele, töökohustuste täitmise korras loodud teosele, audiovisuaalsele teosele ja jätkuväljaandele

(1) Autoriõigus kollektiivsele teosele (§ 31) ja töökohustuste täitmise korras loodud teosele (§ 32) kehtib 70 aastat pärast selle teose õiguspärasest avalikustamist.

(1¹) Autoriõigus audiovisuaalsele teosele (§ 33) kehtib 70 aastat pärast viimase teisi autoreid üleelanud autori (režissöör, stsenaariumi autor, dialoogi autor, muusikateose autor, kui see teos on loodud spetsiaalselt selle audiovisuaalse teose jaoks) surma.

(2) Kui käesoleva paragrahvi 1. lõikes fikseeritud teos ei ole avalikustatud 70 aasta jooksul pärast selle loomist, siis kehtib autoriõigus 70 aastat pärast teose loomist.

(3) Kui teos avaldatakse jätkuväljaandena (kõidetena, osadena, annetena, jagudena jne) ja autoriõiguse kehtivuse tähtaega arvestatakse teose õiguspärasest avalikustamisest, siis kehtib autoriõigus igale osale 70 aastat pärast selle osa õiguspärasest avalikustamist.

(4) Kollektiivsesse teosesse, töökohustuste täitmise korras loodud teosesse ja audiovisuaalsesse teosesse võetud iseseisvat tähendust omavate teoste suhtes, mis ei ole avalikustatud anonüümselt või pseudonüümi all, kehtib autoriõigus käesoleva seaduse § 38 1. lõikes sätestatud tähtaja jooksul.
[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 42. [Kehtetu -RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 43. Autoriõiguse kehtivuse tähtaja kulgemise algus

Käesolevas peatükis ettenähtud tähtaja kulgemine algab autori surma-aastale järgneva aasta (§-d 38 lg 1 ja 39) või teose õiguspärasele avalikustamisele või loomisele järgneva aasta (§ 38 lg 2; §-d 40, 41 ja 42) 1. jaanuarist.

§ 44. Teose autorsuse, autori nime, autori au ja vääriskuse ning teose pealkirja tähtajatu kaitse

(1) Isiku konkreetse teose autoriks olemist (teose autorsust), autori nime ning autori au ja vääriskust kaitstakse tähtajatult.

(2) Autoriõiguse tähtaja lõppemisel ei ole lubatud teose pealkirja (nimetuse) kasutamine teise autori poolt samaliigilisel teosel, kui selline kasutamine võib kaasa tuua üldsust eksitava autorite samastamise.

§ 45. Teose kasutamine pärast autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemist

Teost, mille suhtes autoriõiguse kehtivuse tähtaeg on lõppenud, võivad vabalt kasutada kõik isikud, järgides käesoleva seaduse § 44 ning muinsuskaitse seaduse (RT I 1994, 24, 391; 1996, 49, 953; 86, 1538; 1997, 93, 1559) sätteid.
[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

VII. peatükk TEOSE KASUTAMINE

1. PÕHISÄTTED

§ 46. Teose kasutamine teiste isikute poolt

(1) Teose kasutamist teiste isikute poolt ei lubata teisiti kui autori poolt oma varaliste õiguste üleandmise (loovutamise) korral või autori poolt antud loa (litsentsi) alusel, välja arvatud käesoleva seaduse IV peatükis ettenähtud juhud.

(2) [Kehtetu -RT I 2002, 92, 527- jõust. 18.11.2002]

(3) Autori poolt oma varaliste õiguste üleandmine või loa andmine teose kasutamiseks võib olla piiratud konkreetsete õiguste osas, samuti teose kasutamise eesmärgi, tähtaja, kasutamise territooriumi, ulatuse, viiside ja vahendite osas.

§ 47. All-litsents teose kasutamiseks

Teose kasutamiseks loa saanud isik võib lubada kolmandal isikul teost kasutada (anda all-litsentsi) ainult autori eelneval nõusolekul.
[RT I 2002, 92, 527- jõust. 18.11.2002]

2. AUTORILEPING

§ 48. Autorilepingu mõiste

(1) Autorileping on autori või tema õigusjärglase ja teost kasutada sooviva isiku vaheline kokkulepe teose kasutamiseks, mille alusel autor või tema õigusjärglane annab teisele poolele üle oma varalised õigused või loa teose kasutamiseks lepingu tingimustega ettenähtud ulatuses ja korras.

(2) Autorilepingu võib sõlmida juba olemasoleva teose kasutamiseks või uue teose loomiseks ja kasutamiseks.

(3) Olemasoleva teose kasutamise korral litsentsilepingu alusel kohaldatakse autorilepingule võlaõigusseaduses (RT I 2001, 81, 487; 2002, 60, 374) litsentsilepingu kohta sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(4) Uue teose loomise ja kasutamise korral kohaldatakse autorilepingule võlaõigusseaduses töövõtu kohta sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

[RT I 2002, 92, 527- jõust. 18.11.2002]

§ 48¹. Autorilepingu sisu

(1) Autorilepingus fikseeritakse:

- 1) teose kirjeldus (vorm, maht, nimetus jms);
- 2) üleantavad õigused, õigused, mille osas antakse luba, litsentsilepingu liik (liht- või ainulitsentsileping) ja all-litsentsi andmise õigus;
- 3) teose kasutamise viis ja territoorium;
- 4) autorilepingu kehtivuse tähtaeg ja teose kasutamise algustähtaeg.

(2) Autoritasu maksmise viis (protsent teose müügihinnast, konkreetselt kindlaksmääratud summa, protsent teose kasutamisel saadavast kasumist vms), tasu suurus, selle väljamaksmise tähtaeg ja kord määratakse autorilepingu poolte kokkuleppel.

[RT I 2002, 92, 527- jõust. 18.11.2002]

§ 49. Autorilepingu vorm

(1) Autorileping peab olema sõlmitud kirjalikus vormis. Lihtlitsentsi andmine võib olla vormistatud ka kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(2) Kirjalik või kirjalikku taasesitamist võimaldav vorm ei ole kohustuslik lihtlitsentsi andmise korral lepingute suhtes teose avaldamise kohta perioodilises väljaandes või teatmeteoses ning suuliste teoste ühekordse edastamise kohta raadios ja televisioonis ning kaabellevivõrgus

[RT I 2002, 92, 527- jõust. 18.11.2002]

§ 50. [Kehtetu -RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 51. [Kehtetu -RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 52. Autorilepingu kehtivuse tähtaeg

Autorilepingu kehtivuse tähtaeg määratakse poolte kokkuleppel.

§ 53. Teose kasutamise algustähtaeg

Teose kasutamise algustähtaeg ei tohi ületada ühte aastat, alates autori poolt teose kasutajale üleandmise momendist, kui lepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

[RT I 2002, 92, 527- jõust. 18.11.2002]

§ 54. [Kehtetu -RT I 2002, 92, 527- jõust. 18.11.2002]

§ 55. [Kehtetu -RT I 2002, 92, 527- jõust. 18.11.2002]

§ 56. Autorilepingu täitmine isiklikult

Autorilepingu puhul uue teose loomiseks on autor kohustatud looma teose isiklikult, kui lepinguga ei ole ette nähtud teisiti. Teiste isikute kaasamine teose loomisele ja autorikollektiivi muutmine võivad toimuda vaid teose tellija eelneval nõusolekul.

[RT I 2002, 92, 527- jõust. 18.11.2002]

§ 57. Lepinguga teose kasutajale üleminevad õigused

(1) Omandiõigus teose käsikirjale, eskiisile, joonisele, magnetlindile, arvutidisketile jms materiaalsele objektile, mille vahendusel teos reprodutseeritakse, läheb üle teose kasutajale ainult autorilepingu otseselt ettenähtud juhul.

(2) Kui autor võõrandab oma teose originaali või koopia, siis ei tähenda see tema varaliste õiguste üleandmist või loa andmist teose kasutamiseks, kui lepinguga ei ole kindlaks määratud teisiti.

(3) Uue teose loomiseks sõlmitud autorilepingu alusel loodud kujutava kunsti teos läheb üle tellija omandisse või valdusesse, kui lepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. ja 3. lõike alusel on teose omandajal õigus sellist teost üldsusele näidata (eksponeerida) autorile selle eest täiendavat tasu maksmata, kui lepinguga ei ole kindlaks määratud teisiti. Sellist õigust ei ole isikul, kes valdab teose originaali või selle koopiat kasutuslepingu alusel.

(5) Kui autorileping on sõlmitud kirjandus- või kunstiteose kasutamiseks audiovisuaalse teose loomiseks, kuulub sellise teose kasutajale õigus audiovisuaalset teost üldsusele näidata kinos, televisioonis, kaabelvõrgu kaudu või muude tehniliste vahenditega, dubleerida see teos teise keelde, varustada subtiitritega ning seda teost reprodutseerida ja levitada, kui lepinguga ei ole ette nähtud teisiti. Autoril on õigus saada õiglast tasu teose rentimise eest (§ 14 6. lõige). Käesoleva lõike sätteid ei kohaldata muusikateoste suhtes.
[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

§ 58.–§ 61. [Kehtetud -RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

VIII. peatükk

TEOSE ESITAJA, FONOGRAMMITOOTJA NING TELEVISIOONI- JA RAADIOTEENUSE OSUTAJA ÕIGUSED (AUTORIÕIGUSEGA KAASNEVAD ÕIGUSED)

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

§ 62. Autoriõigusega kaasnevate õiguste mõiste

(1) Teose esitajal, fonogrammitootjal, televisiooni- ja raadioteenuse osutajal, filmi esmasalvestuse tootjal, isikul, kes pärast autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemist esimesena õiguspäraselt avaldab või suunab üldsusele varem avaldamata teose, ja isikul, kes annab välja autoriõigusega mittekaitstava teose kirjanduskriitilise või teadusliku väljaande, on käesolevas peatükis ettenähtud õigused tema loodud resultaadile (autoriõigusega kaasnevate õiguste objektile).
[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

(2) Autoriõigusega kaasnevate õiguste teostamine ei piira autori või tema õigusjärglase autoriõiguse teostamist.

(3) Levitamine käesoleva peatüki tähenduses on autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti originaali või koopia üldsusele kättesaadavaks tegemine müümise või muul viisil omandiõiguse üleandmise teel.

(4) Pärast autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti esmamüüki Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis õiguste omaja poolt või tema nõusolekul lõpeb käesolevas peatükis ettenähtud õigus levitamisele ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti võib Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis edasi levitada õiguste omaja nõusolekuta ja tasu maksmata.

(5) Teose esitaja, fonogrammitootja, televisiooni- ja raadioteenuse osutaja, filmi esmasalvestuse tootja, isik, kes pärast autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemist esimesena õiguspäraselt avaldab või edastab üldsusele varem avaldamata teose, ja isik, kes annab välja autoriõigusega mittekaitstava teose kirjanduskriitilise või teadusliku väljaande, võib käesolevas peatükis sätestatud varalised õigused üle anda (loovutada) või anda loa (liitsentsi) autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti kasutamiseks.
[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

§ 62¹. Autoriõigusega kaasnevate õiguste presumptsioon

(1) Autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti kaitstust eeldatakse, välja arvatud juhul, kui käesolevast seadusest või muudest autoriõigusaktidest tulenevalt esineb seda välistav ilmne asjaolu. Tõendamiskohustus lasub autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti kaitstuse vaidlustajal.

(2) Isiku, kes on autoriõigusega kaasnevate õiguste objektile märgitud õiguste omajana, õigusi nimetatud objektile eeldatakse, kuni pole tõendatud vastupidist. Tõendamiskohustus lasub õiguste omaja isiku vaidlustajal.

(3) Kui autoriõigusega kaasnevate õiguste objektile või selle pakendile on kantud tähis, mida saab otseselt seostada autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja või tema õigusjärglasega, või sellist tähist kasutatakse muus

seoses vastava autoriõigusega kaasnevate õiguste objektiga, eeldatakse tähise seostatava autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja õigusi vastavale objektile.
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 63. Autoriõigusega kaasnevate õiguste kehtivus

- (1) Käesoleva peatüki sätted kehtivad teose esitaja suhtes juhul, kui:
- 1) teose esitajaks on Eesti Vabariigi kodanik või Eesti Vabariigis alaliselt elav isik;
 - 2) teose esitus (lavastus) toimus Eesti Vabariigi territooriumil või
 - 3) teose esitus (lavastus) on salvestatud fonogrammile, mida kaitstakse vastavalt käesoleva paragrahvi 2. lõikele, või
 - 4) teose esitus (lavastus), mis pole salvestatud fonogrammile, on võetud raadio- või telesaatesse, mida kaitstakse vastavalt käesoleva paragrahvi 3. lõikele.
- (2) Käesoleva peatüki sätted kehtivad fonogrammitootja suhtes juhul, kui:
- 1) fonogrammitootja on Eesti Vabariigi kodanik, Eesti Vabariigis alaliselt elav isik või Eesti Vabariigis asuv juriidiline isik või
 - 2) helide esmakordne fikseerimine fonogrammil toimus Eesti Vabariigi territooriumil või
 - 3) fonogramm avaldati esmakordselt Eesti Vabariigi territooriumil. Avaldamise all mõeldakse fonogrammi koopiote pakkumist üldsusele nõudlust rahuldavas koguses.
- (3) Käesoleva peatüki sätted kehtivad televisiooni- ja raadioteenuse osutaja suhtes juhul, kui:
[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]
- 1) selle organisatsiooni asukoht on Eesti Vabariigi territooriumil või
 - 2) teos edastatakse saatja kaudu, mis asub Eesti Vabariigi territooriumil.
- (4) Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse välisriikide kodanike ja juriidiliste isikute suhtes vastavalt rahvusvahelistele lepingutele, millega Eesti Vabariik on ühinenud.
[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 64. Teose esitaja mõiste

Teose esitajaks käesoleva seaduse tähenduses loetakse näitlejat, lauljat, muusikut, tantsijat, muud isikut või kollektiivi, kes näitleb, laulab, deklameerib, mängib muusikariistal või muul viisil esitab kirjandus-, kunsti- või rahvaloominguteoseid või juhendab teisi isikuid teoste esitamisel, aga samuti isikut, kes esitab estraadi-, tsirkuse-, nukuteatri- jms numbreid.

§ 65. Teose esitaja õigused

Teose esitajal tekivad teose esituse (interpretatsiooni) suhtes isiklikud ja varalised õigused.

§ 66. Teose esitaja isiklikud õigused

Teose esitajale kuuluvad:

- 1) õigus esituse autorsusele;
- 2) õigus esitajanimele;
- 3) õigus esituse puutumatusel;
- 4) õigus esitaja au ja väärkuse kaitsel oma esituse suhtes.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 67. Teose esitaja varalised õigused

(1) Teose esitajal on ainuõigus ise kasutada, lubada kasutada ja keelata kasutada teose esitust ning saada poolte vahel kokkulepitud tasu sellise kasutamise eest, välja arvatud käesoleva seadusega ja poolte kokkuleppega ettenähtud juhud.

(2) Vaid teose esitaja nõusolekul on lubatud:

- 1) seni fikseerimata esituse salvestamine heliplaadile, heli- ja videolindile, filmile jms viisil;
- 2) esituse raadio, televisiooni või satelliidi vahendusel edastamine, välja arvatud juhud, kui edastamine toimub esituse salvestiselt või toimub esituse taasedastamine, milleks on loa andnud televisiooni- või raadioteenuse osutaja, kes esituse esmakordselt edastas;
[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]
- 3) esituse suunamine üldsusele mis tahes tehnilise vahendi abil väljaspool paika, kus esitus toimub, välja arvatud juhud, kui üldsusele suunamine toimub esituse salvestiselt või raadio või televisiooni vahendusel;
- 3¹) esituse salvestise üldsusele kättesaadavaks tegemine sellisel viisil, et isikud saavad esitust kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal;
- 4) esituse heli ja kujutise eraldi kasutamine juhul, kui need on salvestatud koos ja moodustavad ühtse terviku;
- 5) esituse salvestise otsene või kaudne, ajutine või alaline, osaline või täielik reprodutseerimine mis tahes vormis või mis tahes viisil;
- 6) salvestise levitamine üldsusele;

7) esituse salvestise rentimine ja laenutamine. Rentimise õigus läheb üle audiovisuaalse teose produtsendile (§ 33 3. lõige) vastava individuaalse või kollektiivse lepingu sõlmimisel audiovisuaalse teose loomiseks, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti. Teose esitajal säilib õigus saada õiglast tasu (§ 68 4. lõige).

(3) Teose esitaja võib käesoleva paragrahvi 2. lõikes toodud õigusi teostada iseseisvalt või kollektiivse esindamise organisatsioonide kaudu.

(4) [Kehtetu -RT I 1999, 10, 156- jõust. 15.02.1999]

(5) Oma otseste tööülesannete täitmise korras teoste esitamisel lähevad esitaja varalised õigused tööandjale üle ainult poolte kirjaliku kokkuleppe alusel.

[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 67¹. Teose esitaja õigus täiendavale tasule

(1) Kui teose esitaja ja fonogrammitootja on sõlminud lepingu, millega teose esitaja loovutas või andis fonogrammitootjale üle oma esituse kasutamise õigused (edaspidi *loovutamise või üleandmise leping*) ühekordse tasu eest või tasuta, on teose esitajal õigus saada fonogrammitootjalt iga-aastast täiendavat tasu iga täisaasta eest pärast 50 aasta möödumist fonogrammi õiguspärasest avaldamisest, või kui sellist avaldamist ei toimu, pärast 50 aasta möödumist fonogrammi õiguspärasest üldsusele suunamisest. Kokkulepe, millega teose esitaja loobub oma õigusest saada iga-aastast täiendavat tasu, on tühine.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud iga-aastase täiendava tasu maksmiseks eraldab fonogrammitootja 20 protsenti tulust, mida fonogrammitootja on tasu maksmisele eelnenud aastal teeninud selliste fonogrammide reprodutseerimise, levitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eest, mille õiguspärasest avaldamisest, või kui sellist avaldamist ei toimu, õiguspärasest üldsusele suunamisest on möödunud 50 aastat.

(3) Fonogrammitootja on kohustatud andma nõudmise korral teose esitajale, kellel on õigus saada käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud iga-aastast täiendavat tasu, mis tahes teavet, mis võib olla vajalik kõnealuse tasu maksmise tagamiseks.

(4) Kui teose esitajal on loovutamise või üleandmise lepingu kohaselt õigus saada korrapärast tasu, ei arvata sellest tasust maha ettemakseid ega lepinguga määratud mahaarvamisi pärast 50 aasta möödumist fonogrammi õiguspärasest avaldamisest, või kui sellist avaldamist ei toimu, pärast 50 aasta möödumist fonogrammi õiguspärasest üldsusele suunamisest.

(5) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud kohustust ei kohaldata ettevõtete suhtes, kelle käive selliste fonogrammide reprodutseerimise, levitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eest, mille õiguspärasest avaldamisest, või kui sellist avaldamist ei toimu, õiguspärasest üldsusele suunamisest on möödunud 50 aastat, oli tasu maksmisele eelnenud aastal väiksem kui 100 eurot.

[RT I, 14.06.2013, 3- jõust. 01.11.2013]

§ 68. Luba esituse kasutamiseks

(1) Esituse kasutamiseks peab olema antud esitaja eelnev kirjalik nõusolek.
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

(2) Kollektiivi poolt esitatud teose kasutamiseks peab olema kõigi selle kollektiivi liikmete nõusolek. Kollektiivi nimel võib anda loa ansambli juht, dirigent, koorijuht, lavastaja või muu isik, kes on selleks kollektiivi poolt volitatud.

(3) Kui lepinguga ei ole ette nähtud teisiti, siis

1) luba teose esituse raadio või televisiooni kaudu edastamiseks ei anna televisiooni- ja raadioteenuse osutajale õigust esituse salvestamiseks ega teistele organisatsioonidele loa andmiseks teost edastada;

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

2) luba teose esituse raadio või televisiooni kaudu edastamiseks ja esituse fikseerimiseks ei anna televisiooni- ja raadioteenuse osutajale õigust salvestise reprodutseerimiseks;

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

3) luba teose esituse salvestamiseks ja salvestise reprodutseerimiseks ei anna õigust selle salvestise või tema koopia raadio või televisiooni kaudu edastamiseks.

(4) Kui teose esitaja on üle andnud (loovutanud) õiguse või andnud loa fonogrammi, audiovisuaalse teose originaali või koopia rentida või sellist üleandmist või loa andmist eeldatakse, jääb esitajale õigus saada sellise rentimise eest õiglast tasu. Kokkulepe loobumise kohta õigusest saada õiglast tasu on kehtetu.

(5) Kui 50 aastat pärast fonogrammi õiguspärasest avaldamist, või kui sellist avaldamist ei toimu, 50 aastat pärast fonogrammi õiguspärasest üldsusele suunamist ei paku fonogrammitootja piisaval hulgal fonogrammi koopiaid müügiks ega tee fonogrammi üldsusele kättesaadavaks kaabli kaudu või kaablita suunamise teel sellisel viisil,

et üldsus võib fonogrammi kasutada enda valitud kohas ja ajal, võib teose esitaja loovutamise või üleandmise lepingu üles öelda. Teose esitajal on õigus loovutamise või üleandmise leping üles öelda, kui fonogrammitootja ei täida vähemalt ühte eelmises lauses nimetatud tingimust ühe aasta jooksul pärast teose esitaja teadet oma kavatsuse kohta loovutamise või üleandmise leping kooskõlas käesoleva lõike esimese lausega üles öelda.
[RT I, 14.06.2013, 3- jõust. 01.11.2013]

(6) Kui fonogramm sisaldab mitme teose esitaja esituse salvestist, võib teose esitaja eraldi sõlmitud loovutamise või üleandmise lepingu üles öelda teistest teose esitajatest eraldi. Ühiselt sõlmitud loovutamise või üleandmise lepingu võib üles öelda käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud isik või vastavalt käesoleva seaduse § 30 sätetele.
[RT I, 14.06.2013, 3- jõust. 01.11.2013]

(7) Kui loovutamise või üleandmise leping on vastavalt käesoleva paragrahvi 5. või 6. lõikele üles öeldud, siis fonogrammitootja õigused nimetatud fonogrammile lõppevad.
[RT I, 14.06.2013, 3- jõust. 01.11.2013]

(8) Kokkulepe loovutamise või üleandmise lepingu ülesütlemise õigusest loobumise kohta on tühine.
[RT I, 14.06.2013, 3- jõust. 01.11.2013]

§ 69. Fonogrammitootja mõiste

Fonogrammi (helisalvestise) tootja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik, kelle algatusel ja vastutusel toimub teose esitamisest lähtuva heli või muu heli esmakordne õiguspärase salvestamine.
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 70. Fonogrammitootja õigused

(1) Fonogrammitootjal on ainuõigus lubada ja keelata:

- 1) fonogrammi otsene või kaudne, ajutine või alaline, osaline või täielik reprodutseerimine mis tahes vormis või mis tahes viisil;
- 2) fonogrammi koopiade importimine;
- 3) fonogrammi levitamine üldsusele;
- 4) fonogrammi koopiade rentimine või laenutamine;
- 5) fonogrammi üldsusele kättesaadavaks tegemine sellisel viisil, et isikud saavad fonogrammi kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal.

(2) Tasu suurus, selle maksmise viisid ja kord fonogrammi kasutamise eest määratakse kindlaks fonogrammitootja ja kasutaja vahelise kokkuleppega.
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 71. Fonogrammi kaitse tähis

Oma õiguste ja fonogrammile salvestatud esitajate õiguste tagamiseks on fonogrammitootjal õigus oma äriisel eesmärgil tehtud salvestisele või selle ümbrisele kanda sümboli (täht P ringis), millele on lisatud fonogrammi esmakordse avaldamise aasta. Nimetatud tähisele lisatakse fonogrammitootja nimi või nimetus ja salvestatud teoste peamised esitajad, kui need ei ole fonogrammil või selle ümbrisel otseselt fikseeritud.
[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 72. Tasu fonogrammi kasutuse eest

(1) Kui äriisel eesmärgil avaldatud fonogrammi või selle reproduktsiooni kasutatakse üldsusele suunamiseks, siis on teose esitajal ja fonogrammitootjal õigus saada õiglast tasu.

(2) Tasu maksab isik, kes äriisel eesmärgil avaldatud fonogrammi üldsusele suunab.

(3) Tasu makstakse ühekordse maksena võrdsetes osades teose esitajale ja fonogrammitootjale, kui teose esitaja ja fonogrammitootja kokkuleppega ei ole ette nähtud teisiti.
[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

§ 73. Televisiooni- ja raadioteenuse osutaja õigused

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

(1) Televisiooni- ja raadioteenuse osutajal on ainuõigus lubada ja keelata:

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

- 1) saate taasedastamine;
- 2) saate salvestamine;
- 3) saate salvestise otsene või kaudne, ajutine või alaline, osaline või täielik reprodutseerimine mis tahes vormis või mis tahes viisil;
- 4) saate üldsusele suunamine juhul, kui selline suunamine toimub kohas, mis on üldsusele avatud sisenemistasu eest;

⁴1) saate salvestise üldsusele kättesaadavaks tegemine sellisel viisil, et isikud saavad saadet kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal;

5) saate salvestise levitamine üldsusele.

(1¹) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud õigused ei olene sellest, kas saade edastatakse või taasedastatakse traadi või õhu, kaasa arvatud kaabellevivõrgu või satelliidi kaudu.

(2) Tasu suurus, selle maksmise viisid ja kord saate salvestise kasutamise eest määratakse kindlaks televisiooni- ja raadioteenuse osutaja ning kasutaja vahelise kokkuleppega.
[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud õigused ei laiene kaabellevivõrgu operaatorile, kes teostab kaabellevivõrgu vahendusel televisiooni- või raadioteenuse osutaja saate taasedastamise.
[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

§ 73¹. Filmi esmasalvestuse tootja õigused

(1) Filmi esmasalvestuse tootjal on ainuõigus lubada ja keelata:

- 1) filmi originaali või selle koopia otsene või kaudne, ajutine või alaline, osaline või täielik reprodutseerimine mis tahes vormis või mis tahes viisil;
- 2) filmi originaali või selle koopia levitamine üldsusele;
- 3) filmi originaali või selle koopia rentimine või laenutamine;
- 4) filmi originaali või selle koopia üldsusele kättesaadavaks tegemine sellisel viisil, et isikud saavad filmi kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal.

(2) Film käesoleva paragrahvi tähenduses on audiovisuaalne teos või liikuvad kujutised koos neid saatvate helidega või ilma helideta, mis pole teos.
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 74. Autoriõigusega kaasnevate õiguste tähtaeg

(1) Käesolevas peatükis ettenähtud õigused kehtivad 50 aastat:

1) teose esitaja suhtes – teose esmakordsest esitamisest arvates. Kui 50 aasta jooksul teose esmakordsest esitamisest arvates on esituse muul viisil kui fonogrammil jäädvustatud salvestis õiguspäraselt avaldatud või õiguspäraselt üldsusele suunatud, kehtivad teose esitaja õigused 50 aastat pärast esituse esimese õiguspärase avaldamise või esimese õiguspärase üldsusele suunamise kuupäeva, olenevalt sellest, milline neist oli varasem. Kui 50 aasta jooksul teose esmakordsest esitamisest arvates on esituse fonogrammide jäädvustatud salvestis õiguspäraselt avaldatud või õiguspäraselt üldsusele suunatud, kehtivad teose esitaja õigused 70 aastat pärast esituse esimese õiguspärase avaldamise või esimese õiguspärase üldsusele suunamise kuupäeva, olenevalt sellest, milline neist oli varasem;

[RT I, 14.06.2013, 3- jõust. 01.11.2013]

2) fonogrammitootja suhtes – fonogrammi esmakordsest salvestamisest arvates. Kui 50 aasta jooksul fonogrammi esmakordsest salvestamisest arvates on fonogramm õiguspäraselt avaldatud, kehtivad fonogrammitootja õigused 70 aastat pärast fonogrammi esimest õiguspäraselt avaldamist. Kui 50 aasta jooksul fonogrammi esmakordsest salvestamisest arvates ei ole fonogrammi õiguspäraselt avaldatud ning fonogramm on õiguspäraselt üldsusele suunatud, kehtivad fonogrammitootja õigused 70 aastat pärast fonogrammi esimest õiguspäraselt üldsusele suunamist;

[RT I, 14.06.2013, 3- jõust. 01.11.2013]

3) televisiooni- ja raadioteenuse osutaja suhtes – saate esmakordsest edastamisest arvates, olenemata sellest, kas saade edastati või taasedastati traadi või õhu, kaasa arvatud kaabellevivõrgu või satelliidi kaudu;

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

4) filmi esmasalvestuse tootja suhtes – filmi esmakordsest jäädvustamisest arvates. Kui selle tähtaja jooksul toimub filmi õiguspärane avaldamine või õiguspärane üldsusele suunamine, kehtivad esmasalvestuse tootja õigused 50 aastat pärast sellist avaldamist või üldsusele suunamist, olenevalt sellest, milline neist oli varasem.
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

(2) Tähtaja kulgemine algab 1. jaanuarist, mis järgneb aastale, millal toimusid käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud teod.

(3) Käesolevas paragrahvis ettenähtud tähtajaks lähevad autoriõigusega kaasnevad varalised õigused üle pärimise teel.

(4) Teose esitaja autorsust, esitajanime ning esitaja au ja väärikust kaitstakse tähtajatult.

§ 74¹. Autoriõigusega kaasnevad õigused varem avaldamata teosele, kirjanduskriitilisele või teaduslikule väljaandele

(1) Isikul, kes pärast autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemist esimesena õiguspäraselt avaldab või suunab üldsusele varem avaldamata teose, on 25 aasta jooksul sellise teose esmakordsest avaldamisest või üldsusele suunamisest autori varaliste õigustega (§ 13) võrdsed õigused sellele teosele.

(2) Isikul, kes annab välja autoriõigusega mittekaitstava teose kirjanduskriitilise või teadusliku väljaande, on 30 aasta jooksul selle väljaande esmakordsest avaldamisest autori varaliste õigustega (§ 13) võrdsed õigused sellele väljaandele.

[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 75. Autoriõigusega kaasnevate õiguste piiramine

(1) Teose esitaja, fonogrammitootja, televisiooni- ja raadioteenuse osutaja, filmi esmasalvestuse tootja, samuti isiku, kes pärast autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemist esimesena õiguspäraselt avaldab või suunab üldsusele varem avaldamata teose, ja isiku, kes annab välja autoriõigusega mittekaitstava teose kirjanduskriitilise või teadusliku väljaande, loata ning tasu maksmiseta on lubatud teose esituse, fonogrammi, raadio- või telesaate ning nende salvestiste ja filmi kasutamine, sealhulgas reprodutseerimise teel:

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

1) füüsilistel isikutel oma isiklikeks vajadusteks, arvestades käesoleva seaduse §-de 26 ja 27 sätteid ning tingimusel, et selline reprodutseerimine ei taotle mis tahes ärilisi eesmärke;

2) illustreeriva materjalina hariduslikel või teaduslikel eesmärkidel nende eesmärkidega motiveeritud mahus ja tingimusel, et selline kasutamine ei taotle mis tahes ärilisi eesmärke ning tingimusel, et märgitakse ära allikas, kui see on võimalik;

3) lühikeste väljavõtetena lülitamiseks päevasündmuste ülevaatesse informatsiooniliste eesmärkidega motiveeritud mahus ning tingimusel, et märgitakse ära allikas, kui see on võimalik;

4) õiguspäraselt avaldatud kaasnevate õiguste objektist lühikeste väljavõtetena (tsitaatidena) informatsiooni andmise eesmärgil ja nende eesmärkidega motiveeritud mahus ning järgides esituse, fonogrammi, raadio- või telesaate, filmi kui terviku mõtte õige edasiandmise kohustust ning tingimusel, et märgitakse ära allikas, kui see on võimalik;

5) televisiooni- ja raadioteenuse osutaja poolt ajutise salvestise tegemiseks ja selle reprodutseerimiseks oma tehniliste vahenditega ja oma saadete tarbeks esitusest, saatest või fonogrammist, mille edastamiseks ta on eelnevalt saanud õiguste omajalt loa või mille edastamine või taasedastamine tema poolt on seaduspärane muul alusel. Selline salvestis ja selle reproduktsioon (koopiad) tuleb hävitada 30 päeva möödumisel nende tegemisest, välja arvatud üks koopia, mida võib säilitada arhiivieksemplarina käesoleva seaduse § 23 3. lõikes toodud tingimustel;

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

6) muudel juhtudel, mil teoste autorite õigusi on piiratud käesoleva seaduse 4. peatükis.

(2) Käesolevas paragrahvis ettenähtud vaba kasutamine on lubatud vaid tingimusel, et see ei ole vastuolus tavapärase kasutamisega ega kahjusta põhjendamatult autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja seaduslikke huve.

[RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

VIII¹. peatükk ANDMEBAASI TEGIJA ÕIGUSED

§ 75¹. Käesoleva peatüki eesmärk

Käesoleva peatüki eesmärk on kehtestada iseseisev kaitse andmebaasile, sätestades andmebaasi tegijale eriõigused tema poolt tehtud investeeringu kaitseks.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 75². Andmebaasi mõiste

Andmebaas käesoleva peatüki tähenduses on teoste, andmete või muu materjali süstemaatiliselt või meetoodiliselt korraldatud kogu, mis on individuaalselt kasutatav elektrooniliste või muude vahendite abil. Andmebaasi mõiste ei hõlma selle tegemiseks ega käivitamiseks vajaminevat arvutiprogrammi.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 75³. Andmebaasi tegija

(1) Andmebaasi tegija on isik, kes on teinud kas laadilt, väärtuselt või suuruselt olulise investeeringu selle andmebaasi sisuks olevate andmete kogumiseks, omandamiseks, kontrollimiseks, süstematiseerimiseks või kättesaadavaks tegemiseks.

(2) Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse juhul, kui:

1) andmebaasi tegijaks või õiguste omajaks on Eesti kodanik või Eesti Vabariigis alaliselt elav isik;

2) andmebaasi tegijaks või õiguste omajaks on äriühing, mis on asutatud vastavalt Eesti seadusele ja mille registreeritud asukoht, juhatus või peamine tegevuskoht on Eesti Vabariigi territooriumil. Kui äriühingul on Eesti Vabariigi territooriumil ainult registreeritud asukoht, peab sellise äriühingu tegevus olema Eesti majandusega tõhusalt ja püsivalt seotud;

3) andmebaasi tuleb kaitsta vastavalt Eesti Vabariigi välislepingule.
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 75⁴. Andmebaasi tegija õigused

(1) Andmebaasi tegijale kuulub ainuõigus lubada ja keelata andmebaasi kasutamist käesoleva paragrahvi 2. lõikes ettenähtud viisil ning saada sellise kasutamise eest poolte vahel kokkulepitud tasu, välja arvatud käesolevas peatükis või poolte kokkuleppega ettenähtud juhud.

(2) Ainult andmebaasi tegija nõusolekul on lubatud:

1) väljavõtte tegemine andmebaasist või selle olulisest osast. Väljavõtte tegemiseks loetakse andmebaasi kogu sisu või selle olulise osa mis tahes viisil või mis tahes vormis ajutine või alaline ülekandmine teise väljendusvormi;

2) andmebaasi või selle olulise osa taaskasutamine. Taaskasutamiseks loetakse andmebaasi kogu sisu või selle olulise osa avalikustamine üldsusele kas koopiade levitamise, rentimise, sidusliini kaudu edastamise või muul viisil ülekandmise teel.

(3) Pärast andmebaasi koopia esmamüüki andmebaasi tegija poolt või tema loal, lõpeb käesoleva paragrahvi 2. lõike punktis 2 sätestatud andmebaasi tegija õigus kontrollida selle andmebaasi või koopia edasimüüki.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud ainuõigus kuulub andmebaasi tegijale, olenemata sellest, kas andmebaasi ennast või tema sisu kaitstakse käesoleva seadusega või muude õigusaktide alusel.

(5) Avalikku laenutamist ei loeta väljavõtte tegemiseks ega andmebaasi või selle olulise osa taaskasutamiseks.

(6) Andmebaasi tegija võib käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud õiguse üle anda (loovutada) või anda loa (litsentsi) selle õiguse kasutamiseks. Nimetatud juhtudele kohaldatakse käesoleva seaduse VII peatüki sätteid.
[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 75⁵. Andmebaasi õiguspäraste kasutajate õigused ja kohustused

(1) Andmebaasi õiguspärasel kasutajal on õigus teha väljavõtteid ja taaskasutada igal eesmärgil üldsusele mis tahes viisil õiguspäraselt avalikustatud andmebaasi sisuks olevaid kvantiteedilt või kvaliteedilt mitteolulisi osi. Kui isik on õigustatud käesolevas lõikes ettenähtud viisil kasutama ainult andmebaasi teatud osa, kehtib käesolevas lõikes sätestatu vaid andmebaasi selle osa suhtes.

(2) Üldsusele mis tahes viisil avalikustatud andmebaasi õiguspärane kasutaja ei tohi kahjustada andmebaasis sisalduvate teoste või muu materjali suhtes tekkinud autoriõigust või autoriõigusega kaasnevaid õigusi.

(3) Üldsusele mis tahes viisil avalikustatud andmebaasi õiguspärane kasutaja ei tohi teha tegusid, mis on vastuolus andmebaasi tavapärase kasutamise või kahjustavad põhjendamatult andmebaasi tegija seaduslikke huve.

(4) Lepingu tingimus, mis piirab käesolevas paragrahvis sätestatud õiguse teostamist andmebaasi õiguspärase kasutaja poolt, on tühine.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 75⁶. Andmebaasi tegija õiguse piiramine

Üldsusele mis tahes viisil õiguspäraselt avalikustatud andmebaasi õiguspärane kasutaja võib ilma andmebaasi tegija nõusolekuta ja tasu maksmiseta teha väljavõtteid andmebaasi sisu olulisest osast või seda taaskasutada juhul, kui:

1) mitte-elektronilise andmebaasi sisust tehakse väljavõtte isiklikeks vajadusteks;

2) koos andmebaasi avaldamisallika kohustusliku äranäitamisega tehakse andmebaasist väljavõtte illustreeriva materjalina õppe- või teadusliku uurimistöö eesmärkidel, nende eesmärkidega motiveeritud mahus ja tingimusel, et selline kasutamine ei taotle ärilisi eesmärke;

3) väljavõtte tegemine või taaskasutamine toimub avaliku julgeoleku, haldustegevuse või õigusemõistmise käigus ulatuses, mis vastab ühiskondliku julgeoleku kaitse, haldusfunktsioonide teostamise ja õigusemõistmise eesmärkidele.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

§ 75⁷. Andmebaasi tegija õiguste kaitse tähtaeg

(1) Andmebaasi tegija õigused tekivad andmebaasi valmimise päeval, milleks on andmebaasi tegemise lõpetamise päev.

(2) Andmebaasi tegija õigused kehtivad 15 aastat, arvates andmebaasi valmimise päevale järgneva aasta 1. jaanuarist.

(3) Andmebaasi üldsusele mis tahes viisil avalikustamise korral käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud tähtaja jooksul kehtivad andmebaasi tegija õigused 15 aastat, arvates andmebaasi avalikustamise päevale järgneva aasta 1. jaanuarist.

(4) Kui andmebaasi sisu oluliselt muutub kvalitatiivselt või kvantitatiivselt, sealhulgas täieneb, lüheneb või muutub, mille tagajärjel andmebaasi tehtud investeering oluliselt suureneb kvalitatiivselt või kvantitatiivselt, kehtivad muudetud andmebaasi tegija õigused sellise muudetud andmebaasi suhtes 15 aastat, arvates vastavate muudatuste tegemisest. Sellisel juhul arvestatakse tähtaja kulgemise algust käesoleva paragrahvi 2. või 3. lõikes sätestatud korras.

[RT I 1999, 97, 859- jõust. 06.01.2000]

IX. peatükk ÕIGUSTE KOLLEKTIIVNE TEOSTAMINE

[RT I 1999, 10, 156- jõust. 15.02.1999]

1. jagu

Kollektiivse esindamise organisatsiooni tegevuse põhimõtted

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 76. Mõisted

(1) Autoritel, esitajatel, fonogrammitootjatel, televisiooni- ja raadioteenuse osutajatel ning teistel autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omajatel on õigus asutada kollektiivse esindamise organisatsioone.

(2) Kollektiivse esindamise organisatsioon on mittetulundusühing, kes teostab kollektiivselt autoriõigusi või autoriõigusega kaasnevaid õigusi. Õiguste teostamine peab olema selle juriidilise isiku ainuke või peamine eesmärk ning seda juriidilist isikut peavad kontrollima õiguste omajad.

(3) Kollektiivse esindamise organisatsiooniks, mis on muu hulgas õigustatud teostama õiguste omajate õigusi kollektiivselt ka kohustusliku kollektiivse esindamise korral, tuleb käesoleva seaduse tähenduses lugeda ka mis tahes teises Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis mis tahes juriidilises vormis asutatud organisatsiooni, mis vastab kollektiivse esindamise organisatsiooni tunnustele.

(4) Sõltumatu esindamise üksus on organisatsioon, kes oma ainsa või peamise eesmärgina teostab rohkem kui ühe õiguste omaja õigusi nende õiguste omajate kollektiivse kasu huvides ning:

- 1) ei ole otseselt ega kaudselt, tervikuna ega osaliselt õiguste omajate kontrolli all;
- 2) on korraldatud tulunduslikel alustel.

(5) Õiguste omaja käesoleva peatüki tähenduses on isik või üksus, kes ei ole kollektiivse esindamise organisatsioon ja kes omab autoriõigusi või autoriõigusega kaasnevaid õigusi või kellel on õigus osale õigustest saadavast tasust.

(6) Liige käesoleva peatüki tähenduses on õiguste omaja või õiguste omajaid esindav üksus, sealhulgas teised kollektiivse esindamise organisatsioonid ja õiguste omajate ühendused, kes on vastu võetud kollektiivse esindamise organisatsiooni liikmeks ning täidavad nende liikmesuse nõudeid.

(7) Õigustest saadav tasu käesoleva peatüki tähenduses on tasu, mida kollektiivse esindamise organisatsioon kogub õiguste omajate nimel ja mida saadakse kas ainuõigusest või õigusest tasule.

(8) Haldustasu käesoleva peatüki tähenduses on summa, mida kollektiivse esindamise organisatsioon õigustest saadavast tasust või selle tasu investeerimisest saadavast tulust võtab, maha arwab või tasaarvestab selleks, et katta autoriõiguse või autoriõigusega kaasnevate õiguste teostamise teenuse kulud.

(9) Esindusleping käesoleva peatüki tähenduses on kollektiivse esindamise organisatsioonide vaheline leping, millega üks kollektiivse esindamise organisatsioon annab teisele kollektiivse esindamise organisatsioonile loa või volituse nende õiguste teostamiseks, mida ta esindajana teostab, kaasa arvatud muusikateoste internetis kasutamise õiguse Euroopa riigülesste litsentsilepingute sõlmimiseks.

(10) Kasutaja käesoleva peatüki tähenduses on isik, kes teeb toiminguid, mille jaoks on vaja õiguste omaja luba või millega seoses tuleb õiguste omajale maksta tasu, ja kes ei toimi tarbijana.

(11) Repertuaar käesoleva peatüki tähenduses on teosed või autoriõigusega kaasnevate õiguste objektid, millega seotud õigusi teostab kollektiivse esindamise organisatsioon.

(12) Muusikateoste internetis kasutamise õigused käesoleva peatüki tähenduses on käesoleva seaduse § 13 1., 9. ja 9¹. lõikes sätestatud ning muusikateenuse internetipõhiseks osutamiseks vajalikud õigused.

(13) Euroopa riigiülese litsentsilepinguga antakse luba muusikateoste internetis kasutamiseks rohkem kui ühe Euroopa Liidu liikmesriigi või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga liitunud riigi territooriumil.
[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 77. Teatamiskohustus

(1) Kollektiivse esindamise organisatsioon, kes sõlmib muusikateoste internetis kasutamise õiguste Euroopa riigiüleseid litsentsilepinguid ning peab vastama käesoleva seaduse § 79¹⁹2. lõikes märgitud nõuetele, peab esitama enne tegevuse alustamist majandustegevusteate.

(2) Majandustegevusteates esitatakse lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse §-s 15 sätestatud andmetele teave nende õiguste omajate kategooriate kohta, kelle õigusi kollektiivselt teostatakse, ning teave majandustegevusteate esitaja poolt teostatavate õiguste või nende kategooriate kohta.

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud teatamiskohustus täidetakse üksnes Eesti teabevärava või notari kaudu.
[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 78. Sätete kohaldamine

(1) Käesoleva peatüki sätteid kohaldatakse üksuste suhtes, mida kontrollib otseselt või kaudselt, täielikult või osaliselt kollektiivse esindamise organisatsioon, tingimusel, et nende üksuste tegevuse sisu on õiguste kollektiivne teostamine.

(2) Sõltumatu esindamise üksuse tegevusele kohaldatakse käesoleva seaduse §-e 77, 79¹² ja 79¹⁴, § 79¹⁵ punkte 1, 2, 4, 5 ja 6 ning §-e 79²⁶ ja 79²⁷.
[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79. Õiguste kollektiivse teostamise printsiibid

(1) Kollektiivse esindamise organisatsioonid tegutsevad seaduste ja organisatsiooni põhikirja alusel nende õiguste omajate huvides, kelle õigusi nad teostavad, ega sea neile kohustusi, mis ei ole õiguste omajate õiguste ja huvide kaitsmiseks või nende õiguste tõhusaks teostamiseks objektiivselt vajalikud.

(2) Kollektiivse esindamise organisatsioonil on õigus saada kõikidelt isikutelt neile kättesaadavat teavet õiguste eseme ja selle kasutamisega seotud asjaolude kohta, mis on vajalik õigustest saadava tasu kogumiseks ning õiguste omajatele saadaolevate summade jaotamiseks ja väljamaksmiseks. Nimetatud teave tuleb kasutajal esitada kollektiivse esindamise organisatsioonile hiljemalt 10 päeva pärast vastava päringu saamist õiguste kollektiivse teostamise tavadis arvestavas vormis, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

(3) Õiguste teostamine kollektiivse esindamise organisatsiooni kaudu on kohustuslik teose ja autoriõigusega kaasneva õiguse objekti taasedastamisel kaabellevivõrgus ja käesoleva seaduse § 13³7. lõikes, § 14 6. ja 7. lõikes, §-des 15, 27 ja 67¹ ning § 68 4. lõikes nimetatud juhtudel.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõiget ei kohaldata teose ja autoriõigusega kaasneva õiguse objekti taasedastamisel kaabellevivõrgus, kui õiguste omaja on televisiooni- ja raadioteenuse osutaja.

(5) Õiguste omaja ei saa oma õigusi teostada ajal, kui kollektiivse esindamise organisatsioon teostab kas vastavalt seadusele või tehingust tulenevalt selle õiguste omaja autoriõigusi või autoriõigusega kaasnevaid õigusi.

(6) Kollektiivse esindamise organisatsioon kaitseb ning teostab õiguste omajate neid õigusi, mida kollektiivse esindamise organisatsioon kollektiivselt teostab, muu hulgas kohtus ja muudes institutsioonides.

(7) Õiguste omajate õiguste ning seaduslike huvide ilmse rikkumise juhtudel on kollektiivse esindamise organisatsioonil õigus esindada kõiki õiguste omajaid ilma volituseta.

(8) Kollektiivse esindamise organisatsioon peab mis tahes Euroopa Liidu liikmesriigi või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigi õiguste omaja esindamiseks lepingu sõlmima samadel tingimustel teiste enda poolt esindatavate õiguste omajatega.
[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79¹. Kollektiivse esindamise organisatsiooni liikme garantiid

(1) Kollektiivse esindamise organisatsiooni põhikirjaga või selle alusel kinnitatud dokumendiga peavad õiguste omajatele olema tagatud järgmised õigused, millest kollektiivse esindamise organisatsioon peab õiguste omajat teavitama enne õiguste teostamiseks vajaliku kokkuleppe sõlmimist:

- 1) õigus enda valitud kollektiivse esindamise organisatsiooniga kokku leppida, et see teostaks õigusi, õiguste kategooriaid või haldaks eri liiki teoseid ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekte õiguste omaja valitud territooriumil, sõltumata kollektiivse esindamise organisatsiooni või õiguste omaja kodakondsusest, elukoha- või asukohaliikmesriigist ning tingimusel, et kollektiivse esindamise organisatsioonil ei ole objektiivseid põhjuseid õiguste teostamisest keeldumiseks;
- 2) õigus sõlmida litsentsilepinguid õiguste, õiguste kategooriate või eri liiki teoste autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide mitteäriõiguse eesmärgil kasutamiseks;
- 3) käesoleva paragrahvi punktist 1 tulenevalt õiguste omaja õigus lõpetada kollektiivse esindamise organisatsiooniga sõlmitud leping või nõuda kollektiivse esindamise organisatsioonilt talle üle antud õiguste või õiguste kategooriate tagastamist ühe või mitme teoseliigi, autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti või enda valitud territooriumide osas, tingimusel, et õiguste omaja teatab sellest ette mõistliku aja jooksul, mis ei ületa kuut kuud;
- 4) kui õiguste omajal on saada tasusid kasutamise eest, mis toimus enne lepingu lõpetamise või õiguste tagastamise jõustumist või litsentsilepingu alusel, mis sõlmiti enne kõnealuse lõpetamise või tagastamise jõustumist, säilivad käesoleva seaduse §-st 79⁸, § 79⁹1.–8. lõikest, §-dest 79¹², 79¹⁴, 79²² ning § 87¹². ja 3. lõikest tulenevad õiguste omaja õigused;
- 5) kollektiivse esindamise organisatsioonid ei piira käesoleva paragrahvi punktides 3 ja 4 sätestatud õiguste teostamist nõudega anda lepingu lõpetamisest tulenevalt või tagastamisele kuulumise tõttu õiguste või õiguste kategooriate teostamine ning eri liiki teoste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide haldamine üle teisele kollektiivse esindamise organisatsioonile, välja arvatud käesoleva seaduse § 79 3. lõikes nimetatud juhtudel;
- 6) kui õiguste omaja lepib kollektiivse esindamise organisatsiooniga kokku oma õiguste teostamises, annab ta kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis nõusoleku eraldi iga õiguse või õiguste kategooria, eri liiki teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõike punktis 3 sätestatud tähtaega kohaldatakse, kui kollektiivse esindamise organisatsioon ei ole otsustanud, et kõnealune lõpetamine või õiguste tagastamine jõustub üksnes majandusaasta lõpus.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79². Kollektiivse esindamise organisatsiooni liikmesuse eeskirjad

(1) Kollektiivse esindamise organisatsiooni põhikirjas või põhikirja alusel kinnitatud dokumendis sisalduvad liikmesuse eeskirjad tuginevad objektiivsetele, ühtsetele ja võrdsetele alustele. Kui kollektiivse esindamise organisatsioon keeldub õiguste omajat liikmeks võtmast, annab ta oma otsuse kohta õiguste omajale selge põhjenduse.

(2) Kollektiivse esindamise organisatsiooni põhikirjas või põhikirja alusel kinnitatud dokumendis sätestatakse asjakohased ja tõhusad mehhanismid liikmete osalemiseks organisatsiooni otsustusprotsessis. Eri kategooria liikmete esindus otsustusprotsessis peab olema õiglane ja tasakaalus.

(3) Kollektiivse esindamise organisatsioon võimaldab oma liikmetel endaga suhelda, sealhulgas oma liikmeõigusi teostada, elektrooniliste sidevahendite abil.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79³. Kollektiivse esindamise organisatsiooni mitteliikmest õiguste omaja garantiid

Õiguste omajatele, kellel on kollektiivse esindamise organisatsiooniga seadusest või tehingust tulenev otsene õigussuhe, kuid kes ei ole selle liikmed, kohalduvad käesoleva seaduse § 79²3. lõikes, §-s 79¹⁴, § 79²³3. lõikes ning § 87¹². ja 3. lõikes sätestatu.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79⁴. Kollektiivse esindamise organisatsiooni liikmete üldkoosolek

(1) Üldkoosolek kutsutakse kokku vähemalt kord aastas.

(2) Üldkoosoleku pädevusse kuulub:

- 1) suuniste andmine õiguste omajate saadaolevate summade jaotamiseks, mittejaotatavate summade kasutamiseks, õigustest saadava tasu ja selle investeerimisest saadava mis tahes tulu investeerimiseks, õigustest saadavast tasust ja õigustest saadava tasu investeerimisest tekkinud mis tahes tulust tehtavate mahaarvamiste tegemiseks ja riskijuhtimise kujundamiseks;

- 2) nõusoleku andmine kinnisasja võõrandamiseks või koormamiseks tehtavateks tehinguteks;
- 3) nõusoleku andmine laenulepingu sõlmimiseks või tagatise andmise tehingu tegemiseks;
- 4) käesoleva seaduse § 79¹⁶1. lõike alusel esitatud läbipaistvusaruande heakskiitmine;
- 5) käesoleva seaduse § 79⁵2. lõike ning § 79⁶alusel esitatud aruannete heakskiitmine.

(3) Üldkoosolek võib käesoleva paragrahvi 2. lõike punktides 2 ja 3 nimetatud küsimuste otsustamise delegeerida kollektiivse esindamise organisatsiooni järelevalvefunktsiooni täitvale organile. Samuti võib järelevalvefunktsiooni täitvale organile delegeerida käesoleva paragrahvi 2. lõike punktis 1 nimetatud suuniste andmise riskijuhtimise kujundamiseks.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79⁵. Järelevalve teostamine kollektiivse esindamise organisatsiooni organite üle

(1) Kollektiivse esindamise organisatsiooni tegevuse üle järelevalvefunktsiooni teostavas organis peavad olema kollektiivse esindamise organisatsiooni liikmete eri kategooriad esindatud õiglaselt ja tasakaalustatult.

(2) Järelevalvefunktsiooni täitva organi iga liige esitab üldkoosolekule igal aastal huvide konfliktide kohta aruande, mis sisaldab käesoleva seaduse §-s 79⁶ nimetatud teavet.

(3) Järelevalvefunktsiooni täitev organ annab vähemalt kord aastas oma kohustuste täitmisest ülevaate üldkoosolekul.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79⁶. Kollektiivse esindamise organisatsiooni juhatuse liikme aruanne

Kollektiivse esindamise organisatsiooni juhatuse liige peab üldkoosolekule igal aastal esitama eraldi aruande, mis sisaldab järgmist teavet:

- 1) kõik kollektiivse esindamise organisatsiooniga seotud huvid;
- 2) kollektiivse esindamise organisatsioonilt saadud mis tahes tasu, sealhulgas pensioniskeemidest saadud hüvitised, mitterahalised hüvitised ja muud liiki hüvitised, mis on saadud eelneva majandusaasta jooksul;
- 3) summad, mille kõnealune isik on kollektiivse esindamise organisatsioonilt saanud õiguste omajana eelneva majandusaasta jooksul;
- 4) avaldus tegeliku või võimaliku konflikti kohta isiklike ja kollektiivse esindamise organisatsiooni huvide vahel või kollektiivse esindamise organisatsiooni ees võetud kohustuste ja mis tahes muu füüsilise või juriidilise isiku ees võetud kohustuste vahel.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79⁷. Õigustest saadava tasu kogumine ja kasutamine

(1) Kollektiivse esindamise organisatsioonil ei ole lubatud kasutada õigustest saadavat tasu ega õigustest saadava tasu investeerimisest tekkinud mis tahes tulu muul eesmärgil kui vaid õiguste omajatele jaotamiseks, välja arvatud, kui üldkoosolekult saadud suuniste kohaselt on mahaarvamised lubatud käesoleva seaduse § 79⁴2. lõike punkti 1 kohaselt.

(2) Kui kollektiivse esindamise organisatsioon investeerib õigustest saadavat tasu või õigustest saadava tasu investeerimisest tekkinud mis tahes tulu, peab ta seda tegema vastavalt üldkoosolekult saadud suunistele nende õiguste omajate huvides, kelle õigusi ta teostab.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79⁸. Mahaarvamised

(1) Kollektiivse esindamise organisatsioon peab õiguste omajat teavitama halduskuludest ja muudest mahaarvamistest, mida õigustest saadavast tasust tehakse, ning õigustest saadava tasu investeerimisest tekkinud mis tahes tulust tehtavatest mahaarvamistest enne, kui kollektiivse esindamise organisatsioon saab vastavalt sõlmitud kokkuleppele õiguste omajate õigusi teostama asuda.

(2) Mahaarvamised seoses kollektiivse esindamise organisatsiooni poolt õiguste omajatele või nende nõusolekul osutatavate teenustega peavad olema mõistlikud ning kehtestatud objektiivsetel alustel.

(3) Haldustasud ei või ületada põhjendatud ja dokumenteeritud kulusid, mida kollektiivse esindamise organisatsioon kannab autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste teostamise eesmärgil.

(4) Kui kollektiivse esindamise organisatsioon osutab õigustest saadavast tasust või õigustest saadava tasu investeerimisest tekkinud mis tahes tulust tehtavatest mahaarvamistest rahastatavaid sotsiaal-, kultuuri- või haridusteenuseid, siis osutatakse selliseid teenuseid niisugustel õiglastel alustel, mis hõlmavad eelkõige juurdepääsu kõnealustele teenustele ja nende ulatust.

§ 79⁹. Õiguste omajate saadaolevate summade jaotamine

(1) Kollektiivse esindamise organisatsioon jaotab ja maksab õiguste omajatele saadaolevad summad välja võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt üheksa kuu möödudes selle majandusaasta lõpust, kui õigustest saadav tasu koguti.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud tähtaega ei kohaldata, kui kollektiivse esindamise organisatsioon ei saa sellest kinni pidada objektiivsetel põhjustel, mis on seotud eelkõige kasutajate aruandluse, õiguste ja õiguste omajate kindlakstegemise või teoseid ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekte käsitleva teabe ning õiguste omajate kokkuviiemisega.

(3) Kui õiguste omajate saadaolevaid summasid ei ole võimalik jaotada käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtaja jooksul, kuna õiguste omajate isikut või asukohta ei suudeta kindlaks teha ning kõnealuse tähtaja kohta käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud erand ei kohaldu, hoitakse nimetatud summasid kollektiivse esindamise organisatsiooni raamatupidamisarvestuses eraldi.

(4) Kollektiivse esindamise organisatsioon peab võtma kõik vajalikud meetmed, et õiguste omajate isikut ja asukohta kindlaks teha. Eelkõige teeb kollektiivse esindamise organisatsioon hiljemalt kolm kuud pärast käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtaja möödumist kättesaadavaks teabe teoste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide kohta, mille üht või mitut õiguste omajat ei ole kindlaks tehtud, järgmistele isikutele:

- 1) õiguste omajad, keda ta esindab, ning
- 2) kõik kollektiivse esindamise organisatsioonid, kellega ta on sõlminud esinduslepingud.

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud teave hõlmab järgmist, eeldusel et see on kättesaadav:

- 1) teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti pealkiri;
- 2) õiguste omaja nimi;
- 3) asjaomase kirjastaja või tootja nimi;
- 4) mis tahes muu asjaomane kättesaadav teave, mis võib olla abiks õiguste omaja kindlakstegemisel.

(6) Kui käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud meede jääb tulemuseta, teeb kollektiivse esindamise organisatsioon selle teabe üldsusele oma veebilehe kaudu või muul viisil teatavaks ühe aasta jooksul pärast käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud tähtpäeva.

(7) Kui õiguste omajate saadaolevaid summasid ei ole võimalik jaotada, loetakse kolme aasta möödudes selle majandusaasta lõpust, kui õigustest saadav tasu koguti, need summad mittejaotatavateks eeldusel, et kollektiivse esindamise organisatsioon on võtnud kõik käesoleva paragrahvi 4. ja 6. lõikes nimetatud meetmed õiguste omajate isikute ja asukoha kindlakstegemiseks.

(8) Kollektiivse esindamise organisatsiooni poolt kogutud mittejaotatavaid summasid võib organisatsioon kasutada sama kategooria õiguste omajate üldistes huvides kooskõlas käesoleva seaduse § 79⁴2. lõike punktiga 1.

(9) Kollektiivse esindamise organisatsioon maksab § 79¹⁰3. lõike alusel teiselt kollektiivse esindamise organisatsioonilt saadud summad õiguste omajale, kelle õigusi ta teostab, välja võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt kuue kuu möödudes nende saamisest.

(10) Käesoleva paragrahvi 9. lõikes nimetatud tähtaega ei kohaldata, kui kollektiivse esindamise organisatsioon ei saa sellest kinni pidada objektiivsetel põhjustel, mis on seotud eelkõige kasutajate aruandluse, õiguste ja õiguste omajate kindlakstegemise või teoseid ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekte käsitleva teabe ning õiguste omajate kokkuviiemisega.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79¹⁰. Õiguste teostamine teise kollektiivse esindamise organisatsiooni nimel

(1) Kollektiivse esindamise organisatsioon kohtleb võrdselt kõiki õiguste omajaid, kelle õigusi ta esinduslepingu alusel teostab, seda eelkõige tariifide, haldustasude ning õigustest saadava tasu kogumist ja õiguste omajate saadaolevate summade jaotamist käsitlevate tingimuste kohaldamisel.

(2) Kollektiivse esindamise organisatsioon ei tee tasust, mis saadakse õigustest, mida ta teostab esinduslepingu alusel, või nendest õigustest saadava tasu investeerimisest saadavast tulust muid mahaarvamisi peale haldustasude, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

(3) Kollektiivse esindamise organisatsioon jaotab ja maksab asjaomased summad teistele kollektiivse esindamise organisatsioonidele välja võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt üheksa kuu möödudes selle majandusaasta lõpust, kui õigustest saadav tasu koguti.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud tähtaega ei kohaldata, kui kollektiivse esindamise organisatsioon ei saa sellest kinni pidada objektiivsetel põhjustel, mis on seotud eelkõige kasutajate aruandluse, õiguste ja

õiguste omajate kindlakstegemise või teoseid ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objekte käsitleva teabe ning õiguste omajate kokkuvõimimisega.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79¹¹. Kasutajatega lepingu sõlmimise tingimused

(1) Õiguste kasutamiseks litsentsilepingu sõlmimise tingimused põhinevad objektiivsetel, võrdsetel ja ühtsetel alustel. Litsentsilepingu sõlmimisel ei nõuta kollektiivse esindamise organisatsioonilt kasutajatega juba kokku lepitud tingimuste kohaldamist analoogia põhjal selliste internetipõhiste teenuste suhtes, mis on olnud Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis üldsusele kättesaadavad vähem kui kolm aastat.

(2) Õiguste omajad peavad õiguste kasutamise eest saama kohast tasu. Ainuõiguste ja tasu saamise õiguste mõistlike tariifide määramisel peab arvestama järgmiste asjaoludega:

- 1) kaubeldavate õiguste majanduslik väärtus;
- 2) teose ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide kasutamise laad ja ulatus;
- 3) kollektiivse esindamise organisatsiooni poolt osutatava teenuse majanduslik väärtus.

(3) Kollektiivse esindamise organisatsioon võimaldab kasutajatel edastada endale teavet elektrooniliste sidevahendite kaudu.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79¹². Õiguse omajale tema õiguste teostamise kohta antav teave

(1) Kollektiivse esindamise organisatsioon teeb vähemalt kord aastas igale õiguste omajale, kellele ta tegi teabega seotud perioodil makseid, kättesaadavaks vähemalt järgmise teabe:

- 1) kõik kontaktandmed, mida õiguste omaja on lubanud kollektiivse esindamise organisatsioonil kasutada õiguste omaja isiku ja asukoha kindlakstegemiseks;
- 2) õigustest saadav tasu, mis on õiguste omajale eraldatud;
- 3) kollektiivse esindamise organisatsiooni poolt õiguste omajale makstud summad teostatavate õiguste kategooriate ja kasutusliikide kaupa;
- 4) ajavahemik, mille jooksul õiguste omajale eraldatud ja makstud summade aluseks olevaid õigusi kasutati, välja arvatud juhul, kui kasutajate aruandlusega seotud objektiivsetel põhjustel ei saa kollektiivse esindamise organisatsioon seda teavet esitada;
- 5) mahaarvatud haldustasud;
- 6) muud mahaarvamised, mis ei ole seotud haldustasudega;
- 7) õigustest saadav tasu, mis on õiguste omajale mis tahes ajavahemiku kohta eraldatud, kuid mida ei ole veel välja makstud.

(2) Kui kollektiivse esindamise organisatsioon eraldab õigustest saadavat tasu ja organisatsiooni liikmeteks on üksused, kes vastutavad õigustest saadava tasu jaotamise eest õiguste omajatele, edastab kollektiivse esindamise organisatsioon üksustele käesoleva paragrahvi 1. lõikes osutatud teabe, kui üksustel seda teavet ei ole. Üksused teevad vähemalt kord aastas igale õiguste omajale, kellele nad eraldasid õigustest saadavat tasu või tegid makseid teabega seotud perioodil, kättesaadavaks vähemalt käesoleva paragrahvi 1. lõikes osutatud teabe.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79¹³. Teisele kollektiivse esindamise organisatsioonile esinduslepingu alusel õiguste teostamise kohta antav teave

Kollektiivse esindamise organisatsioonile, kelle nimel teine kollektiivse esindamise organisatsioon esinduslepingu alusel õigusi teostab, esitatakse kord aastas vähemalt järgmine teave:

- 1) eraldatud õigustest saadav tasu, teostatavate õiguste kategooriate ja kasutusliikide kaupa summad, mis kollektiivse esindamise organisatsioon on välja maksnud tema poolt esinduslepingu alusel teostatavate õiguste eest, ja õiguste omajale eraldatud õigustest saadav tasu, mida ei ole mis tahes ajavahemiku kohta veel välja makstud;
- 2) mahaarvatud haldustasud;
- 3) muud mahaarvamised, mis ei ole seotud haldustasudega kooskõlas käesoleva seaduse § 79¹⁰2.–4. lõikega;
- 4) teave esinduslepinguga hõlmatud repertuaari kuuluvate teoste või autoriõigusega kaasnevate õiguste objektidega seotud litsentside andmise või sellest keeldumise kohta;
- 5) üldkoosolekul vastuvõetud otsused, mis on seotud õiguste teostamisega esinduslepingu alusel.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79¹⁴. Õiguste omajale, teisele kollektiivse esindamise organisatsioonile ja kasutajale nende nõudmisel antav teave

(1) Kollektiivse esindamise organisatsioon teeb põhjendatud taotluse olemasolul viivitamata elektroonilises vormis kättesaadavaks teabe teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti kohta, mille suhtes kollektiivse

esindamise organisatsioon õigusi teostab, ja õiguste omaja ning õiguste teostamise territooriumi. Kollektiivse esindamise organisatsioonil on õigus nõuda käesolevas lõikes nimetatud kohustuse täitmiseks tehtavate mõistlike kulutuste hüvitamist.

(2) Kui käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud teabe esitamine teoste või autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide kohta on kollektiivse esindamise organisatsiooni tegevuse ulatuse tõttu põhjendamatult keeruline, tuleb teha kättesaadavaks teave vähemalt teoste või autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide liikide kohta, samuti teostatavate õiguste ning nende teostamise territooriumide kohta.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79¹⁵. Teabe avalikustamine

Kollektiivse esindamise organisatsioon avalikustab vähemalt järgmise teabe ning ajakohastab seda oma veebilehel:

- 1) organisatsiooni põhikiri ja põhikirja alusel kinnitatud dokumendid käesoleva seaduse § 79¹ 1. lõikest ning § 79² 1. ja 2. lõikest tuleneva teabega;
- 2) standardsed litsentsilepingud ja kohaldatavad standardtariifid koos soodustustega;
- 3) juhatuse liikmed;
- 4) õiguste omajate saadaolevate summade jaotamise üldpõhimõtted;
- 5) haldustasude määramise üldpõhimõtted;
- 6) üldpõhimõtted, mis hõlmavad õigustest saadavast tasust või selle investeerimisest saadud tulust tehtavaid muid kui haldustasudega seotud mahaarvamisi;
- 7) loetelu organisatsiooni sõlmitud esinduslepingutest ning kollektiivse esindamise organisatsioonide nimed, kellega need esinduslepingud on sõlmitud;
- 8) mittejaotatavate summade kasutamise üldpõhimõtted;
- 9) käesoleva seaduse § 87¹ 2.–4. lõikes ning teistes seadustes ettenähtud kaebuste esitamise ja vaidluste lahendamise võimalused;
- 10) käesoleva seaduse § 79¹⁶ 1. lõike alusel koostatud ning üldkoosolekul heakskiidetud läbipaistvusaruanne.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79¹⁶. Läbipaistvusaruanne

(1) Kollektiivse esindamise organisatsiooni juhatus koostab hiljemalt kaheksa kuud pärast eelmise majandusaasta lõppu läbipaistvusaruande, mis sisaldab käesoleva paragrahvi 2. lõike alusel kehtestatud, valdkonna eest vastutava ministri määrmises sätestatud teavet. Nimetatud teave esitatakse kollektiivse esindamise organisatsiooni üldkoosolekule.

(2) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab määrmusega nõuded läbipaistvusaruandes esitatavale teabele.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud teave peab sisaldama:

- 1) kollektiivse esindamise organisatsiooni õigusliku ja juhtimisstruktuuri üldist kirjeldust;
- 2) teavet litsentsilepingute sõlmimisest keeldumise kohta;
- 3) finantsteavet õigustest saadava tasu, kollektiivse esindamise organisatsiooni poolt õiguste omajatele esitatavate teenuste kulude ja õiguste omajate saadaolevate summade kohta ning teiste kollektiivse esindamise organisatsioonidega seotud suhete kohta;
- 4) eriaruannet sotsiaal-, kultuuri- ja haridusteenuste osutamise eesmärgil majandusaasta jooksul mahaarvatud summade kohta.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79¹⁷. Kaabelvõrgu kaudu taasedastamise õiguse teostamine

(1) Kui kaabelvõrgu kaudu taasedastamise õiguse teostamiseks ei ole õiguse omaja sõlminud lepingut kollektiivse esindamise organisatsiooniga, on õiguste omajat volitatud esindama organisatsioon, kes esindab sama kategooria õiguste omajaid.

(2) Kui käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kollektiivse esindamise organisatsioone on mitu, võib õiguste omaja valida, keda neist volitada ennast esindama.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõike alusel esindataval õiguste omajal on samad õigused ja kohustused kui sellel õiguste omajal, keda kollektiivse esindamise organisatsioon liikme- või muu lepingu alusel esindab.

(4) Käesoleva paragrahvi 1. lõike alusel esindatav õiguste omaja võib nõuda kollektiivse esindamise organisatsiooni ja kaabelvi operaatori vahelisest lepingust tulenevate õiguste tunnustamist ja õiguste vastavate kohustuste täitmist kolme aasta jooksul alates teost või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti sisaldava raadio- ja televisioonisaate taasedastamise päevast.

(5) Käesoleva paragrahvi 1. lõiget ei kohaldata televisiooni- ja raadioteenuse osutaja saate suhtes.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79¹⁸. Satelliidi kaudu edastamise õiguse teostamine

(1) Satelliidi kaudu teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti edastamisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 79¹⁷ juhul, kui televisiooni- või raadioteenuse osutaja edastab teost üldsusele satelliidi kaudu ja samal ajal ka maapealse süsteemi kaudu.

(2) Õiguse omajal, keda kollektiivse esindamise organisatsioon esindab käesoleva seaduse §-s 79¹⁷ sätestatud korras, on igal ajal õigus nõuda sellise esindamise lõpetamist ja teostada oma õigusi individuaalselt või kollektiivselt.

(3) Käesolevat paragrahvi ei kohaldata audiovisuaalse teose suhtes.
[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

2. jagu

Muusikateoste internetis kasutamise õiguste Euroopa riigiüleste litsentsilepingute sõlmimine kollektiivse esindamise organisatsiooni poolt

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79¹⁹. Euroopa riigiülene litsentsileping ja selle töötlemine

(1) Kollektiivse esindamise organisatsioonil, kes sõlmib muusikateoste internetis kasutamise õiguste osas Euroopa riigiüleste litsentsilepinguid, peab olema piisav suutlikkus töödelda elektrooniliselt tõhusal ja läbipaistval viisil selliste lepingute haldamiseks vajalikke andmeid, sealhulgas repertuaari kindlaksmääramisel ja selle kasutamise jälgimisel, kasutajatele arvete esitamisel, õigustest saadava tasu kogumisel ning õiguste omajate saadaolevate summade jaotamisel.

(2) Muusikateoste internetis kasutamise õiguste Euroopa riigiüleste litsentsilepinguid saab sõlmida kollektiivse esindamise organisatsioon, kes vastab vähemalt järgmistele tingimustele:

1) suutlikkus määrata täpselt kindlaks muusikateosed või nende osad, mille esindajana tegutsemiseks on kollektiivse esindamise organisatsioonil sõlmitud kokkulepe;

2) suutlikkus määrata igal asjaomasel territooriumil täpselt kindlaks iga sellise muusikateose või selle osaga seonduvad õigused või nende osad ning vastavad õiguste omajad, kelle esindamiseks või mille esindajana tegutsemiseks on kollektiivse esindamise organisatsioonil sõlmitud kokkulepe;

3) suutlikkus kasutada kordumatuid tunnuseid õiguste omajate ja muusikateoste tuvastamiseks, võttes võimaluse piires arvesse mittesiduvaid valdkonnastandardeid ja rahvusvahelisel, Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna tasandil välja kujunenud tavasid;

4) suutlikkus kasutada asjakohaseid vahendeid selleks, et teha kindlaks ja kõrvaldada õigeaegselt ja tõhusalt vastuolud andmetes, mis on muusikateoste internetis kasutamise õiguste Euroopa riigiüleste litsentsilepinguid sõlmivate teiste kollektiivse esindamise organisatsioonide valduses.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79²⁰. Internetipõhist muusikarepertuaari käsitlev teave

(1) Kollektiivse esindamise organisatsioon, kes sõlmib muusikateoste internetis kasutamise õiguste Euroopa riigiüleste litsentsilepinguid, annab internetipõhiste muusikateenuste osutajatele, õiguste omajatele, kelle õigusi ta teostab, ja teistele kollektiivse esindamise organisatsioonidele põhjendatud taotlusel elektroonilises vormis asjakohast teavet, mille abil on võimalik kindlaks teha internetipõhine muusikarepertuaar, mille suhtes ta õigusi teostab. Teave hõlmab:

- 1) muusikateoseid, mille suhtes õigusi teostatakse;
- 2) täies ulatuses või osaliselt õigusi, mida teostatakse;
- 3) hõlmatud territooriume.

(2) Kollektiivse esindamise organisatsioon, kes sõlmib muusikateoste internetis kasutamise õiguste Euroopa riigiüleste litsentsilepinguid, kehtestab sellise korra, mis võimaldab õiguste omajatel, teistel kollektiivse esindamise organisatsioonidel ja internetipõhise muusikateenuste osutajatel taotleda käesoleva seaduse § 79¹⁹ lõikes või käesoleva paragrahvi 1. lõikes osutatud andmete parandamist juhul, kui nimetatud isikud leiavad asjakohaste tõendite alusel, et nende muusikateoste internetis kasutamise õigusi käsitlevad andmed on ebatäpsed. Kui nimetatud väited on piisavalt põhjendatud, peab kollektiivse esindamise organisatsioon vastavad andmed viivitamata ajakohastama.

(3) Kollektiivse esindamise organisatsioon annab õiguste omajale, kelle muusikateosed sisalduvad tema repertuaaris, võimaluse edastada asjakohast teavet elektroonilises vormis. Võimaluse korral võetakse

arvesse sellealaseid mittesiduvaid valdkonnastandardeid või rahvusvahelisel, Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna tasandil välja kujunenud teabevahetustavasid.

(4) Kui kollektiivse esindamise organisatsioon lepib käesoleva seaduse §-de 79²³ ja 79²⁴ alusel teise kollektiivse esindamise organisatsiooniga kokku muusikateoste internetis kasutamise õiguste Euroopa riigiüleste litsentsilepingute sõlmimises, kohaldab vastava loa saanud kollektiivse esindamise organisatsioon käesoleva paragrahvi 3. lõike sätteid ka neile õiguste omajatele, kelle muusikateosed sisalduvad loa andnud kollektiivse esindamise organisatsiooni repertuaaris, kui ei ole kokku lepitud teisiti.
[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79²¹. Täpne ja õige aruandlus ning arveldamine

(1) Kollektiivse esindamise organisatsioon kontrollib, kuidas kasutab nende muusikateoste või muusikateoste osade, mille suhtes ta õigusi teostab, internetis kasutamise õigusi internetipõhise muusikateenuse osutaja, kellega ta on sõlminud kõnealuste õiguste Euroopa riigiüleste litsentsilepingu.

(2) Kollektiivse esindamise organisatsioon annab internetipõhise muusikateenuse osutajale võimaluse esitada muusikateoste internetis kasutamise õiguste tegeliku teostamise aruanne elektroonilises vormis. Kollektiivse esindamise organisatsioon võimaldab vähemalt ühe sellise aruandlusmeetodi kasutamist, milles võetakse arvesse kõnealuste andmete elektroonilise vahetamise mittesiduvaid valdkonnastandardeid või rahvusvahelisel, Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna tasandil väljakujunenud tavasid. Kollektiivse esindamise organisatsioon võib keelduda internetipõhise teenuse osutajalt tema enda vormingus aruannete vastuvõtmisest, kui organisatsioon võimaldab esitada aruannet elektroonilise andmevahetuse valdkonnastandardit kasutades.

(3) Kollektiivse esindamise organisatsioon esitab internetipõhise teenuse osutajale arved elektroonilises vormis. Kollektiivse esindamise organisatsioon võimaldab vähemalt ühe sellise aruandlusmeetodi kasutamist, milles võetakse arvesse kõnealuste andmete elektroonilise vahetamise mittesiduvaid valdkonnastandardeid või rahvusvaheliselt, Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna tasandil väljakujunenud tavasid. Arvel määratakse käesoleva seaduse § 79¹⁹2. lõikele vastavas tingimuste loetelus nimetatud andmete alusel kindlaks teosed ja õigused, mille täielikuks või osaliseks kasutamiseks sõlmitakse litsentsilepinguid, ning õiguste tegelik kasutamine niivõrd, kui see on võimalik internetipõhise teenuse osutaja esitatud teabe ja teabe esitamisel kasutatud vormingu põhjal. Internetipõhise teenuse osutaja ei tohi keelduda arve vastuvõtmisest selle vormingu tõttu, kui kollektiivse esindamise organisatsioon kasutab valdkonnastandardit.

(4) Kollektiivse esindamise organisatsioon esitab internetipõhise teenuse osutajale arve täpselt ja viivitamata pärast seda, kui on esitatud aruanne asjaomase muusikateoste internetis kasutamise õiguse tegeliku teostamise kohta, välja arvatud juhul, kui see ei ole võimalik internetipõhise teenuse osutajast tulenevatel põhjustel.

(5) Kollektiivse esindamise organisatsioon kehtestab asjakohase korra, millega võimaldatakse internetipõhise teenuse osutajal vaidlustada arve täpsus, sealhulgas juhul, kui internetipõhise teenuse osutaja saab ühelt või mitmelt kollektiivse esindamise organisatsioonilt arveid sama muusikateoste samade internetis kasutamise õiguste eest.
[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79²². Täpsed ja õigeaegsed väljamaksed õiguste omajatele

(1) Kollektiivse esindamise organisatsioon, kes sõlmib muusikateoste internetis kasutamise õiguste Euroopa riigiüleste litsentsilepinguid, jaotab kõnealustest litsentsilepingutest tulenevaid õiguste omajate saadaolevaid summasid täpselt ja viivitamata pärast seda, kui on esitatud aruanne teose tegeliku kasutamise kohta, välja arvatud juhul, kui see ei ole võimalik internetipõhise teenuse osutajast tulenevatel põhjustel.

(2) Kollektiivse esindamise organisatsioon annab õiguste omajale koos iga käesoleva paragrahvi 1. lõike alusel tehtud väljamaksuga vähemalt järgmise teabe:

- 1) ajavahemik, mille jooksul õiguste omajate saadaolevate summade aluseks olevaid õigusi kasutati, ja territooriumid, kus nimetatud õigusi kasutati;
- 2) kollektiivse esindamise organisatsiooni poolt kogutud summad, tehtud mahaarvamised ja jaotatud summad iga internetis kasutamise õiguse kohta, mis on seotud muusikateoste või selle osadega, mille suhtes kollektiivse esindamise organisatsioon õiguste omajate õigusi teostab;
- 3) summad, mille kollektiivse esindamise organisatsioon on õiguste omajate jaoks igalt internetipõhise teenuse osutajalt kogunud, maha arvanud ja jaotanud.

(3) Kui kollektiivse esindamise organisatsioon sõlmib käesoleva seaduse §-de 79²³ ja 79²⁴ alusel teise kollektiivse esindamise organisatsiooniga esinduslepingu muusikateoste internetis kasutamise õiguste Euroopa riigiüleste litsentsilepingute sõlmimiseks, jaotab loa saanud kollektiivse esindamise organisatsioon käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud summad täpselt ja viivitamata ning edastab käesoleva paragrahvi 2. lõikes osutatud teabe loa andnud kollektiivse esindamise organisatsioonile. Loa andnud kollektiivse esindamise organisatsioon vastutab nende summade jaotamise ja sellise teabe edastamise eest õiguste omajatele, kui kollektiivse esindamise organisatsioonid ei ole kokku leppinud teisiti.
[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79²³. Kollektiivse esindamise organisatsioonide vahelised Euroopa riigiüleste litsentsilepingute sõlmimist käsitlevad lepingud

(1) Kollektiivse esindamise organisatsioonide vaheline esindusleping, millega üks kollektiivse esindamise organisatsioon lubab teisel kollektiivse esindamise organisatsioonil sõlmida Euroopa riigiüleste litsentsilepinguid oma muusikarepertuaari kuuluvate muusikateoste kasutamiseks internetis, peab olema sõlmitud lihtlitsentsina.

(2) Loa saanud kollektiivse esindamise organisatsioon peab käesoleva paragrahvi 1. lõike alusel saadud internetis kasutamise õigusi teostama ühtsetel ja võrdsetel alustel.

(3) Loa andnud kollektiivse esindamise organisatsioon teatab oma liikmetele käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud lepingu põhitingimused, sealhulgas lepingu kestuse ja loa saanud kollektiivse esindamise organisatsiooni osutatavate teenuste maksumuse.

(4) Loa saanud kollektiivse esindamise organisatsioon teatab loa andnud kollektiivse esindamise organisatsioonile põhitingimused, mille alusel internetis kasutamise õiguste kasutamiseks litsentsilepinguid sõlmitakse, sealhulgas kasutamise viisi, kõik sätted, mis on litsentsitasuga seotud või seda mõjutavad, litsentsilepingu tähtaja, aruandeperioodid ja hõlmatud territooriumid.
[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79²⁴. Kohustus esindada teist kollektiivse esindamise organisatsiooni Euroopa riigiüleste litsentsilepingute sõlmimise eesmärgil

(1) Kui kollektiivse esindamise organisatsioon, kes ei sõlmi Euroopa riigiüleste litsentsilepinguid oma repertuaari kuuluvate muusikateoste kasutamiseks internetis, esitab teisele kollektiivse esindamise organisatsioonile taotluse sõlmida esindusleping kõnealuste õiguste teostamiseks, on taotluse saanud kollektiivse esindamise organisatsioon kohustatud selle rahuldama juhul, kui ta juba sõlmib Euroopa riigiüleste litsentsilepinguid ühe või mitme teise kollektiivse esindamise organisatsiooni repertuaari kuuluvate muusikateoste samasse kategooriasse kuuluvate internetis kasutamise õiguste teostamiseks.

(2) Taotluse saanud kollektiivse esindamise organisatsioon vastab taotluse esitanud kollektiivse esindamise organisatsioonile kirjalikult ja põhjendamatult viivituseeta.

(3) Taotluse saanud kollektiivse esindamise organisatsioon haldab taotluse esitanud kollektiivse esindamise organisatsiooni repertuaari samadel tingimustel kui enda repertuaari.

(4) Kui esinduslepinguga on saadud luba teise kollektiivse esindamise organisatsiooni repertuaari puudutavate õiguste teostamiseks Euroopa riigiüleste litsentsilepingute sõlmimisel, lisab loa saanud kollektiivse esindamise organisatsioon loa andnud kollektiivse esindamise organisatsiooni repertuaari kõigile pakkumistele, mis on suunatud internetipõhise teenuse osutajatele.

(5) Haldustasu teenuse eest, mida loa saanud kollektiivse esindamise organisatsioon osutab loa andnud kollektiivse esindamise organisatsioonile, ei või ületada mõistlikke kulusid, mida loa saanud kollektiivse esindamise organisatsioon kandis.

(6) Loa andnud kollektiivse esindamise organisatsioon teeb loa saanud kollektiivse esindamise organisatsioonile kättesaadavaks oma muusikarepertuaari käsitleva teabe, mis on vajalik muusikateoste internetis kasutamise õiguste Euroopa riigiüleste litsentsilepingute sõlmimiseks. Kui teave on ebapiisav või esitatud vormingus, mis ei võimalda loa saanud kollektiivse esindamise organisatsioonil täita käesoleva jao nõudeid, on loa saanud kollektiivse esindamise organisatsioonil õigus nõuda selliste mõistlike kulude hüvitamist, mida ta kandis selliseid nõudeid täites, või jätta oma pakkumistest välja sellised teosed, mille kohta nimetatud teave on ebapiisav või kasutamiskõlbmatu.
[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79²⁵. Muusikateoste internetis kasutamise õigusi käsitlev erand raadio- ja televisiooniprogrammide puhul

Käesoleva jao sätteid ei kohaldata sellise kollektiivse esindamise organisatsiooni suhtes, kes sõlmib litsentsilepinguid muusikateoste internetis kasutamise õiguste teostamiseks, mida vajab televisiooni- või raadioteenuse osutaja oma programmi üldsusele kättesaadavaks tegemiseks või taasedastamiseks kaabelvõrgu kaudu.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

3. jagu Riiklik järelevalve

§ 79²⁶. Riiklik järelevalve

Käesoleva peatüki 1. ja 2. jaos sätestatud nõuete täitmise üle teostab riiklikku järelevalvet Justiitsministeerium.
[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79²⁷. Riikliku järelevalve erimeetmed

Käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks võib korrakaitseorgan kohaldada korrakaitseseaduse §-s 30 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseseaduses sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 79²⁸. Riikliku järelevalve erisused

(1) Kui Justiitsministeerium leiab, et teises Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigis asuva, kuid Eestis tegutseva kollektiivse esindamise organisatsiooni tegevus võib olla vastuolus selle riigi, kus kollektiivse esindamise organisatsioon asub, riigisisese õiguse sätetega, mis on vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/26/EL autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste kollektiivse teostamise ning muusikateoste internetis kasutamise õiguse multiterritoriaalse litsentsimise kohta siseturul (ELT L 84, 20.03.2014, lk 72–98) sätestatud nõuete alusel, võib ta edastada kogu asjakohase teabe selle riigi pädevale asutusele, kus kõnealune kollektiivse esindamise organisatsioon asub.

(2) Justiitsministeeriumile käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud põhjusel teisest Euroopa Liidu liikmesriigist või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigist laekunud taotlusele peab vastama kolme kuu jooksul.
[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

X. peatükk ÕIGUSTE KAITSE

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 80. Andmebaasi tegija õiguste kaitse

(1) [Kehtetu -RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

(2) Andmebaasi tegija õiguste (VIII¹ peatükk) kaitsele kohaldatakse autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste kaitse kohta käivaid sätteid, kui seaduses ei ole ette nähtud teisiti.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 80¹. Piraatkoopia

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 80². Piraatkoopiaga kauplemine

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 80³. Tehniline kaitsemeede

(1) Autorid ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omajad võivad oma õiguste kaitseks teosele või kaasnevate õiguste objektile lisada tehnilisi kaitsemeetmeid.

(2) Tehniline kaitsemeede käesoleva seaduse tähenduses on mis tahes tehnoloogia, seade või komponent, mille eesmärk tavapärase toimimise puhul on takistada või piirata teose, autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti või andmebaasiga käesoleva seaduse 8¹. peatüki mõistes seotud toiminguid, milleks autoriõiguse omaja, autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja või andmebaasi tegija käesoleva seaduse 8¹. peatüki mõistes ei ole luba andnud.

(3) Tehnilise kaitsemeetmega kontrollivad õiguste omajad kaitstud teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti kasutamist kaitse eesmärki täitva juurdepääsu kontrolli või kaitsevahendi abil (krüpteerimise, skrambleerimise või muul viisil muutmise või kopeerimiskaitsemehhanismi abil). Kaitse alla kuuluvad õiguste omajate poolt vabatahtlikult rakendatud tehnilised kaitsemeetmed, sealhulgas vabatahtlike lepingute täitmiseks rakendatud meetmed.

(4) Käesoleva seaduse §-ga 18, § 19 punktidega 2, 3, 5 ja 6 ning §-dega 20 ja 23 lubatud teose ja § 75 1. lõike punktides 1, 2, 5 ja 6 lubatud autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti vaba kasutamise juhtudel peab

õiguste omaja kohaldama oma teosele või autoriõigusega kaasnevate õiguste objektile selliseid meetmeid, mis võimaldavad teose vabaks kasutamiseks õigustatud isikul kasutada teost või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti ulatuses, mis on vajalik vabaks kasutamiseks seadusega ettenähtud juhtudel ja tingimused, et vabaks kasutamiseks õigustatud isikutel oleks seaduslik juurdepääs kaitstud teosele või autoriõigusega kaasnevate õiguste objektile. Kui teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti vabaks kasutamiseks õigustatud isik ning õiguste omaja ei saavuta mõistliku aja jooksul kokkulepet vastavate meetmete kohaldamise osas, on teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti vabaks kasutamiseks õigustatud isikul õigus pöörduda autoriõiguse asjatundjate komisjoni poole käesoleva seaduse §-s 87 toodud tingimustel.
[RT I 2008, 18, 123- jõust. 15.05.2008]

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõiget ei kohaldata nende teoste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide suhtes, mis on tehtud üldsusele kättesaadavaks lepingu alusel sellisel viisil, et isik saab neid kasutada individuaalselt valitud kohas ja ajal.

(6) Käesolevat paragrahvi ei kohaldata arvutiprogrammidele.
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 80⁴. Õiguste teostamist käsitlev teave

(1) Autorid ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omajad võivad avaldatud teostele või kaasnevate õiguste objektidele lisada õiguste teostamist käsitlevat teavet.

(2) Õiguste teostamist käsitlev teave käesoleva seaduse tähenduses on õiguste omajate esitatav mis tahes teave, mis määratleb teose, autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti või andmebaasi käesoleva seaduse 8¹. peatüki mõistes või nende kasutamise tingimused, identifitseerib autori, autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja või andmebaasi tegija 8¹. peatüki mõistes, samuti loetakse õiguste teostamist käsitlevaks teabeks sellist informatsiooni sisaldavaid numbreid või koode.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõiget kohaldatakse üksnes juhul, kui õiguste teostamist käsitlev teave kuulub teose, autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti või andmebaasi käesoleva seaduse 8¹. peatüki mõistes juurde või esitatakse samal ajal nende üldsusele suunamisega.
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 81. [Kehtetu -RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

X¹. peatükk VASTUTUS

§ 81¹. [Kehtetu -RT I 2007, 13, 69- jõust. 15.03.2007]

§ 81².-§ 81⁶. [Kehtetud -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 81⁷. Autoriõiguste ja autoriõigustega kaasnevate õiguste tsiviilõiguslik kaitse

(1) Autor või autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja võib teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti õigusvastase kasutamise korral muu hulgas nõuda:

- 1) teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti õigusvastase kasutamise tekitatud varalise ja mittevaralise kahju hüvitamist vastavalt võlaõigusseaduse §-le 1043;
- 2) teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti õigusvastase kasutamise lõpetamist ja edasist rikkumisest hoidumist vastavalt võlaõigusseaduse §-le 1055;
- 3) teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti õigusvastase kasutamise teel saadu väljaandmist vastavalt võlaõigusseaduse §-dele 1037 ja 1039.

(2) Kui teos või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekt on autoriõigusakte rikkudes avalikustatud, reprodutseeritud, levitatud, muudetud jne, võib õigustatud isik nõuda:

- 1) teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti taastamist esialgsel kujul;
- 2) teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti koopia muutmist spetsiifiliste vahenditega või
- 3) piraatkoopia hävitamist.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõike punktides 2 ja 3 sätestatud ei kohaldata arhitektuuriteose suhtes.

(4) Piraatkoopia üleandmine autorile, autoriõigusega kaasnevate õiguste omajale või nende esindajale ei ole lubatud.

[RT I 2007, 13, 69- jõust. 15.03.2007]

§ 82.–§ 84. [Kehtetud -RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 84¹. [Kehtetu -RT I 2007, 13, 69- jõust. 15.03.2007]

XI. peatükk SEADUSE RAKENDAMINE

[RT I 1999, 10, 156- jõust. 15.02.1999]

§ 85. Piraatkoopia tuvastamine ja selle edasise käibe tõkestamine

(1) Tsiviilkohtu- ja kriminaalmenetluses ning väärteomenetluses lähtutakse teose koopia käsitamisel piraatkoopiana:

1) autori, tema õiguste omaja, autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja või nende esindajate poolt antavatest ütlustest, esitatavatest dokumentidest, teose legaalsest koopiast või muudest eelnimetatud isikutelt lähtuvatest faktilistest andmetest või

2) autoriõigusega kaasnevate õiguste objektil või selle pakendil nõuetekohase erimärgistuse puudumisest.

(2) Piraatkoopia konfiskeerimist kohaldatakse, sõltumata karistuse kohaldamisest.

(3) Piraatkoopia konfiskeerimist kohaldatakse, sõltumata asjaolust, kellele see piraatkoopia kuulus.

(4) Arhitektuuriteose ebaseadusliku koopia suhtes konfiskeerimist ei kohaldata.

(5) Konfiskeeritud piraatkoopia hävitatakse.

(6) Heauskelt piraatkoopia soetanud isikul on õigus esitada kohtusse hagi temale piraatkoopia müünud või muul viisil üle andnud isiku vastu.

[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 86. Konfiskeeritud arvutisüsteemi edasine käitlemine

[Kehtetu -RT I, 31.12.2016, 2- jõust. 01.02.2017]

§ 87. Autoriõiguse komisjon

(1) Justiitsministeeriumi juurde luuakse autoriõiguse komisjon (edaspidi *komisjon*), mis tegutseb asjatundjate komisjoni õigustes. Vabariigi Valitsus nimetab komisjoni liikmed viieaastaseks perioodiks. Komisjon:

[RT I, 28.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

1) jälgib autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste kaitse taseme vastavust Eesti Vabariigi poolt võetud rahvusvahelistele kohustustele;

2) analüüsib autoriõigusaktide kohaldamise praktikat;

3) teeb Vabariigi Valitsusele ettepanekuid autoriõigusaktide täiendamiseks ja muutmiseks ning ühinemiseks rahvusvaheliste lepingutega;

4) lahendab vaidlevate poolte taotlusel autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õigustega seotud vaidlusi poolte lepitamise teel;

4¹) lahendab lepitamise teel lepitusseaduses sätestatud korras käesoleva seaduse § 80³ 4. lõike alusel esitatud avaldusi teose või autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti teatud vaba kasutamise juhtude võimaldamiseks kohaldatavate meetmete osas. Kui vastavasisulise vaidluse lahendamiseks on üks pool autoriõiguse asjatundjate komisjoni poole pöördunud, on pooled kohustatud astuma läbirääkimistesse komisjoni vahendusel ja pidama läbirääkimisi heas usus. Pooled ei tohi vältida läbirääkimistesse astumist ega läbirääkimisi takistada ilma mõjuva põhjuseta;

[RT I 2009, 59, 385- jõust. 01.01.2010]

5) täidab muid Vabariigi Valitsuse poolt antud ülesandeid.

(1¹) Autoriõiguse komisjon on lepitusorgan lepitusseaduse § 19 tähenduses. Komisjonis toimuvale menetlusele kohaldatakse lepitusseaduse sätteid käesolevas seaduses sätestatud erisustega. Vaidluse lahendamisel autoriõiguse komisjoni poolt tegutseb komisjon koosseisus, mille sõltumatus ja erapooletus on väljaspool mõistlikku kahtlust. Vajadusel kaasatakse valdkonna eest vastutava ministri korraldusega komisjoni tegevusse sõltumatuid eksperte väljastpoolt komisjoni.

[RT I, 28.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(1²) [Kehtetu -RT I 2009, 59, 385- jõust. 01.01.2010]

(2) [Kehtetu -RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

(3) [Kehtetu -RT I 2008, 18, 123- jõust. 15.05.2008]

(4) [Kehtetu -RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 87¹. Läbirääkimised ja vaidluste lahendamine kollektiivse esindamise organisatsiooni kaudu teostatavate õiguste puhul

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

(1) Käesoleva seaduse § 79 3. lõikes nimetatud juhtudel on kollektiivse esindamise organisatsioon ja kasutaja kohustatud astuma läbirääkimistesse ja pidama läbirääkimisi heas usus. Pooled ei tohi vältida läbirääkimistesse astumist ega tohi läbirääkimisi takistada ilma mõjuva põhjuseta.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud kohaldatakse ka siis, kui kollektiivse esindamise organisatsiooni poole pöördub kaebusega selle liige, samuti õiguste omaja või teine kollektiivse esindamise organisatsioon, kelle õigusi kollektiivse esindamise organisatsioon teostab esinduslepingu alusel, ning kui pöördumine on seotud õiguste teostamise volituse, liikmesuse tingimuste, õiguste omajate saadaolevate summade kogumise, mahaarvamiste ning jaotamisega.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud juhul vastab kollektiivse esindamise organisatsioon kaebuse esitajale kirjalikult. Kaebuse tagasilükkamise korral on kollektiivse esindamise organisatsioon kohustatud esitama põhjendused.

(4) Kui käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes nimetatud juhtudel ei ole pooled saavutanud kokkulepet, on ühel või mõlemal poolel õigus pöörduda vaidluse lahendamiseks lepitaja poole. Lepitajaks võib olla autoriõiguse komisjon või poolte valitud üks või mitu isikut, kes vastavad lepitusseaduse §-s 3 nimetatud tingimustele. Menetlusele kohaldatakse lepitusseaduse sätteid käesolevas seaduses sätestatud erisustega.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 88. Enne käesoleva seaduse jõustumist loodud teoste ja teoste esitajate, fonogrammitootjate ning televisiooni- ja raadioteenuse osutajate poolt loodud resultaate kaitse

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

(1) Käesolev seadus laieneb ka nendele teostele ja teose esitajate, fonogrammitootjate ning televisiooni- ja raadioteenuse osutajate poolt loodud resultaatele, mis on loodud enne 1992. aasta 12. detsembrist.

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

(2) Käesoleva seadusega teoste ja teose esitajate, fonogrammitootjate ning televisiooni- ja raadioteenuse osutajate poolt loodud resultaate kasutamisele kehtestatud nõuded ei laiene juhtumitele, mil nende kasutamine leidis aset enne 1992. aasta 12. detsembrist.

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

(3) Teoste osas, mille autoriõiguse kehtivuse tähtaeg on lõppenud, kaitseb teose autorsust, autori nime ning autori au ja väärikut Justiitsministeerium (§ 44 1. lõige). Seda sätet kohaldatakse ka teoste esitajate suhtes (§ 74 4. lõige).

[RT I, 28.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 88¹. Seaduse mõnede sätete kohaldamine

(1) Käesoleva seaduse § 15 kohaldatakse samuti Berni kirjandus- ja kunstiteoste kaitse konventsiooni nende liikmesriikide suhtes, kes garanteerivad Eesti kodanikele või Eesti Vabariigis alaliselt elavatele isikutele analoogilise kaitse, mis vastab Berni kirjandus- ja kunstiteoste kaitse konventsiooni artiklile 14ter.

(2) Käesoleva seaduse autoriõiguse kohta käivaid sätteid kohaldatakse samuti Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) asutamislepingu (Marrakeši lepingu) lisa 1C intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu kohaselt Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmesriikide kodanike ja seal alaliselt elavate isikute suhtes.

(3) Käesoleva seaduse § 15 kohaldatakse nende Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmesriikide suhtes, kes garanteerivad Eesti kodanikele või Eesti Vabariigis alaliselt elavatele isikutele analoogilise kaitse, mis vastab Berni kirjandus- ja kunstiteoste kaitse konventsiooni artiklile 14ter.

(3¹) Käesoleva seaduse IV peatüki „Autori varaliste õiguste teostamise piiramine (teose vaba kasutamine)“ 4. jao „Orbteose kasutamine“ sätteid kohaldatakse iga käesoleva seaduse §-s 27² nimetatud teose või fonogrammi suhtes, mis on käesoleva seaduse alusel 2014. aasta 29. oktoobril või pärast seda kaitstud.

[RT I, 29.10.2014, 2- jõust. 30.10.2014]

(3²) Käesoleva seaduse §-de 27⁷ ja 27⁸ kohaldamisel liidetakse 2014. aasta 29. oktoobrist kuni 31. detsembrini kogutud teave orbteose staatuse osalise või täieliku tühistamise kohta 2015. aasta jooksul kogutud vastavale teabele ning tasu suurus määratakse ja tasu makstakse välja 2015. aasta jooksul kogutud teabe menetlemise käigus.

[RT I, 29.10.2014, 2- jõust. 30.10.2014]

(4) Käesoleva seaduse § 74¹ ei kohaldata Berni kirjandus- ja kunstiteoste kaitse konventsiooni ja Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmesriikide suhtes.

(5) Käesoleva seaduse § 67 2. lõike punktide 1-3 ja 7 ning teisi käesoleva seaduse nimetatud paragrahvist tulenevaid sätteid kohaldatakse isikute suhtes, kes on Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmesriigi kodanikud.

(6) Käesoleva seaduse § 70 1. lõike punktide 1 ja 4 ning teisi käesoleva seaduse nimetatud paragrahvist tulenevaid sätteid kohaldatakse fonogrammitootjate suhtes, kes on Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmesriigi kodanikud, või juriidiliste isikute suhtes, mille asukoht on Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmesriigis.

(7) Käesoleva seaduse § 73 1. lõike punktide 1, 2, 4 ja 5 ning teisi käesoleva seaduse nimetatud paragrahvist tulenevaid sätteid kohaldatakse televisiooni- ja raadioteenuse osutajate suhtes, mille peakorter on Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmesriigi territooriumil.

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

(8) Käesoleva seaduse § 67¹, § 68 5.–8. lõike, § 74 1. lõike ning § 76 3. lõike sätteid kohaldatakse esituste salvestiste ja fonogrammide suhtes, millega seonduvad esitajaõigused ja fonogrammitootja õigused olid enne nimetatud sätete jõustumist kehtinud seaduse kohaselt 2011. aasta 31. oktoobri seisuga 2013. aasta 1. novembril endiselt kaitstud, ning esituste salvestiste ja fonogrammide suhtes, mis on tehtud pärast 2011. aasta 31. oktoobrit.

[RT I, 14.06.2013, 3- jõust. 01.11.2013]

(9) Käesoleva seaduse §-s 79¹ nimetatud õigustest peab kollektiivse esindamise organisatsioon temaga vastava kokkuleppe sõlminud õiguste omajaid teavitama hiljemalt 2016. aasta 10. oktoobriks.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

(10) Kui kollektiivse esindamise organisatsioon ei sõlmi muusikateoste internetis kasutamise õiguste Euroopa riigiüleseid litsentsilepinguid ega volita teist kollektiivse esindamise organisatsiooni esinduslepinguga kõnealuste õiguste teostamiseks hiljemalt 2017. aasta 10. aprilliks, võib õiguste omaja, kes on kollektiivse esindamise organisatsioonile andnud loa nimetatud õiguste teostamiseks või õigused loovutanud, nõuda litsentsilepingu muutmist või õiguste tagastamist nii, et õiguste omajale jääks õigus teostada muusikateoste internetis kasutamise õigusi kõigil territooriumidel. Käesoleva lõike esimeses lauses sätestatu ei pea hõlmama muusikateoste internetis kasutamise õigust Eesti Vabariigi territooriumil.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

(11) Kui lepingus ei ole selgelt sätestatud teisiti, jääb leping, mille kollektiivse esindamise organisatsioon on oma majandus- ja kutsetegevuse käigus sõlminud enne 2016. aasta 10. aprilli, kehtima ka pärast käesoleva seaduse §-de 76–79²⁸ ja 87¹ jõustumist.

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]

§ 88². Enne 2013. aasta 1. novembrit sõlmitud loovutamise või üleandmise lepingu pikenedamine ja muutmine

(1) Kui lepingus ei ole selgelt sätestatud teisiti, jääb käesoleva seaduse § 68 5. lõikes nimetatud leping, mis on sõlmitud enne 2013. aasta 1. novembrit, jõusse ka pärast käesoleva seaduse § 67¹, § 68 5.–8. lõike, § 74 1. lõike ja § 76 3. lõike jõustumist.

(2) Loovutamise või üleandmise lepingut, mille alusel teose esitajal on õigus saada korrapärasest sissetulekut ja mis on sõlmitud enne 2013. aasta 1. novembrit, võib pärast 50 aasta möödumist fonogrammi õiguspärasest avaldamisest, või kui sellist avaldamist ei toimu, pärast 50 aasta möödumist fonogrammi õiguspärasest üldsusele suunamisest muuta.

[RT I, 14.06.2013, 3- jõust. 01.11.2013]

§ 89. Seaduse rakendusaktid

(1) Käesoleva seaduse §-des 13 ja 15 sätestatud autoriõiguste rakendamiseks võib Vabariigi Valitsus või tema volitusel valdkonna eest vastutav minister anda määrusi.

[RT I, 28.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(1¹) [Kehtetu -RT I 2002, 92, 527- jõust. 18.11.2002]

(1²) Käesoleva seaduse § 13 6. lõige jõustub 2003. aasta 1. jaanuaril.

(1³) [Kehtetu -RT I 2006, 28, 210- jõust. 30.06.2006]

(2) Vabariigi Valitsusel on õigus kehtestada nõuded autoriõigusega kaasnevate õiguste teatud objektide käibe dokumenteerimisele.

(3) Käesoleva seaduse § 13³ lõikes 8 sätestatud tasu ülempiiri arvestatakse eelneva kalendriaasta tasude väljamaksmisel alates 2005. aastast.
[RT I 2005, 37, 287- jõust. 01.07.2005]

XII. peatükk **SÄTTED, MIS JÕUSTUVAD** **ÜHINEMISEL EUROOPA LIIDUGA**

[RT I 2004, 30, 208- jõust. 01.05.2004]

§ 90. Andmebaaside kaitse

(1) Pärast andmebaasi koopia esmamüüki Euroopa Liidu liikmesriigis autori poolt või tema loal, lõpeb käesoleva seaduse § 13 1. lõike punktis 2 sätestatud autori õigus kontrollida selle andmebaasi koopia edasimüüki Euroopa Liidus.

(2) Pärast andmebaasi koopia esmamüüki Euroopa Liidu liikmesriigis andmebaasi tegija poolt või tema loal lõpeb käesoleva seaduse § 75⁴ 2. lõike punktis 2 sätestatud andmebaasi tegija õigus kontrollida selle andmebaasi koopia edasimüüki Euroopa Liidus.

(3) Käesoleva seaduse VIII¹ peatüki sätteid kohaldatakse samuti juhul, kui:
1) andmebaasi tegijaks või õiguste omajaks on Euroopa Liidu liikmesriigi kodanik või Euroopa Liidu territooriumil alaliselt elav isik;
2) andmebaasi tegijaks või õiguste omajaks on äriühing, mis on asutatud vastavalt Euroopa Liidu liikmesriigi seadusele ja mille registreeritud asukoht, juhatus või peamine tegevuskoht on Euroopa Liidu territooriumil. Kui äriühingul on Euroopa Liidu territooriumil ainult registreeritud asukoht, peab sellise äriühingu tegevus olema Euroopa Liidu ühe liikmesriigi majandusega tõhusalt ja püsivalt seotud.
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 91. Arvutiprogrammide kaitse

Pärast arvutiprogrammi koopia esmamüüki Euroopa Liidu liikmesriigis autori poolt või tema loal lõpeb käesoleva seaduse § 13 1. lõike punktis 2 sätestatud autori õigus arvutiprogrammi koopia levitamisele Euroopa Liidus, välja arvatud õigus programmi või selle koopia rentimisele.
[RT I 2004, 30, 208- jõust. 01.05.2004]

§ 92. Tähtajad

(1) Kui teose päritolumaaks Berni kirjandus- ja kunsteoste kaitse konventsiooni artikli 5 lõike 4 tähenduses on kolmas riik ja teose autor ei ole Euroopa Liidu liikmesriigi kodanik, kehtib autoriõigus Euroopa Liidus tähtaja jooksul, mille näeb ette päritolumaal seadus, kuid mitte üle käesoleva seaduse § 38 1. lõikes nimetatud tähtaja.

(2) Käesoleva seaduse §-s 74 ettenähtud tähtajad kehtivad ka autoriõigusega kaasnevate õiguste omajate suhtes, kes ei ole Euroopa Liidu liikmesriigi kodanikud, juhul, kui Euroopa Liidu liikmesriigid tagavad neile kaitse. Nimetatud õigused kehtivad tähtaja jooksul, mille näeb ette selle riigi seadus, mille kodanikuks on õiguste omaja, kuid mitte üle §-s 74 ettenähtud tähtaja, kui välislepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Käesoleva seaduse VI peatükis ning §-des 74 ja 75⁷ sätestatud kaitse tähtajad kehtivad kõigi teoste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide kohta, mida kaitstakse vähemalt ühes Euroopa Liidu liikmesriigis.
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 93. Autoriõigusega kaasnevad õigused

(1) Käesoleva seaduse § 74¹ ja peatükki VIII¹ kohaldatakse samuti Euroopa Liidu liikmesriikide kodanike ja alaliste elanike suhtes ning juriidiliste isikute suhtes, kelle asukoht on Euroopa Liidu liikmesriigis.

(2) Vabariigi Valitsus või tema volitusel valdkonna eest vastutav minister informeerib Euroopa Liidu Komisjoni igast kavatsusest kehtestada uusi autoriõigusega kaasnevaid õigusi, nimetades nende kehtestamise peamised põhjused ja kaitse kehtivuse kavandatava tähtaja.
[RT I, 28.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 94. Rentimise ja levitamise õigus

Käesoleva seaduse VIII peatükis ettenähtud õigus teose levitamisele lõpeb vaid juhul, kui autoriõigusega kaasnevate õiguste objekti esimene müük on toimunud Euroopa Liidu territooriumil õiguste omaja poolt või tema nõusolekul, välja arvatud õigus teose rentimisele, mis ei lõpe.
[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 95. Satelliidi kaudu edastamine

(1) Satelliidi kaudu edastamise akt leiab aset ainult selles liikmesriigis, kus programmi sisaldavad signaalid sisestatakse televisiooni- ja raadioteenuse osutaja kontrolli all ja vastutusel katkematusse sideahelasse satelliidi ja satelliidi maajaama vahel.

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

(2) Kui satelliidi kaudu edastamise akt toimub Euroopa Liidu liikmeks mitteolevas riigis, mis ei paku sellist kaitse taset nagu on sätestatud käesolevas seaduses, siis:

1) kui programmi sisaldavad signaalid antakse satelliidile edasi Euroopa Liidu liikmesriigis paiknevast maajaamast, loetakse, et satelliidi kaudu edastamise akt on toimunud selles liikmesriigis ja käesolevas seaduses sätestatud õigused on realiseeritavad selle isiku vastu, kes juhib seda maajaama;

2) kui ei kasutata Euroopa Liidu liikmesriigis paiknevat maajaama, kuid liikmesriigis moodustatud televisiooni- või raadioteenuse osutaja on tellinud satelliidi kaudu edastamise akti, siis loetakse, et see akt on toimunud selles liikmesriigis, milles sellel televisiooni- või raadioteenuse osutajal on tema põhiline asukoht Euroopa Ühenduses ja käesolevas seaduses sätestatud õigused on realiseeritavad selle televisiooni- või raadioteenuse osutaja vastu.

[RT I, 06.01.2011, 1- jõust. 16.01.2011]

§ 96. Taasedastamine kaabellevivõrgu kaudu

Taasedastamine kaabellevivõrgu kaudu käesoleva seaduse tähenduses on teisest Euroopa Liidu liikmesriigist edastatud ja üldsusele vastuvõtmiseks ettenähtud tele- või raadioprogrammi samaaegne, muutumatu ja täielik taasedastamine traatside või õhu, sealhulgas satelliidi kaudu üldsusele kättesaadava kaabel- või mikrolainesüsteemi vahendusel.

[RT I 2004, 71, 500- jõust. 29.10.2004]

§ 97. Käesoleva peatüki kohaldamine Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (*European Free Trade Association – EFTA*) riikidele

Käesolevat peatükki kohaldatakse vastavalt Eesti Vabariigi välislepingule Euroopa majanduspiirkonna territooriumil, mis lisaks Euroopa Liidu liikmesriikidele hõlmab Islandi Vabariigi, Liechtensteini Vürstiriigi ja Norra Kuningriigi.

[RT I 2004, 30, 208- jõust. 01.05.2004]

§ 98. Käesoleva peatüki jõustumine

Käesoleva peatüki sätted jõustuvad eraldi seadusega.

[RT I 2004, 30, 208- jõust. 01.05.2004]

¹ Nõukogu direktiiv 91/250/EMÜ arvutiprogrammide õiguskaitse kohta (EÜT L 122, 17.05.1991, lk 114–118); nõukogu direktiiv 92/100/EMÜ rentimis- ja laenutamiseõiguse ja teatavate autoriõigusega kaasnevate õiguste kohta intellektuaalomandi vallas (EÜT L 346, 27.11.1992, lk 120–125);

nõukogu direktiiv 93/83/EMÜ teatavate satelliitlevile ja kaabli kaudu taasedastamisele kohaldatavaid autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi käsitlevate eeskirjade kooskõlastamise kohta (EÜT L 248, 06.10.1993, lk 134–140);

nõukogu direktiiv 93/98/EMÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste kaitse tähtaja ühtlustamine (EÜT L 290, 24.11.1993, lk 141–145);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 96/9/EÜ andmebaaside õiguskaitse kohta (EÜT L 77, 27.03.1996, lk 459–467);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas (ELT L 167, 22.06.2001, lk 230–239);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/84/EÜ algupärase kunstiteose autori õiguse kohta saada hüvitist edasimüügi korral (ELT L 272, 13.10.2001, lk 240–244);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/116/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste kaitse tähtaja kohta (ELT L 372, 27.12.2006, lk 12–18), muudetud direktiiviga 2011/77/EL (ELT L 265, 11.10.2011, lk 1–5);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/28/EL orbeste teatavate lubatud kasutusviiside kohta (ELT L 299, 27.10.2012, lk 5–12);

[RT I, 29.10.2014, 2- jõust. 30.10.2014]

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/26/EL autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste kollektiivse teostamise ning muusikateose internetis kasutamise õiguse multiterritoriaalse litsentsimise kohta siseturul (ELT L 84, 20.03.2014, lk 72–98).

[RT I, 01.04.2016, 2- jõust. 10.04.2016]